

The following text has been taken from Syamlal Hakim's edition, published in 1978. It is full of mistakes and difficult to read because of the illogical word breaks.

śrī-śrī-prabodhānanda-sarasvatī-kṛtam
śrī-vṛndāvana-mahimāmṛtam

(1)

prathamam śatakam

śrī-rādhā-muralī-manohara-padāmbhojam sadā bhāvayan
śrī-caitanya-mahāprabhoḥ pada-rajah svātmānam evārpayan |
śrīmad-bhāgavatottamān guṇa-nidhīn tayādarādāt naman
śrī-vṛndāvana-divya-vaibhavam aham stotum mudā prārabhe ||1.1||

īso'pi yasya mahimāmṛta-vāri-rāseḥ
pāram prayātum analambata tatra ke'nye |
kintv alpam apy aham ati-praṇayād vigāhya
syām dhanya-dhanya iti me samupakramo'yam ||1.2||

śrīmad-vṛndāṭavi mama hṛdi sphorayātma-svarūpam
atyāścarya-prakṛti-paramānanda-vidyā-rahasyam |
pūrṇa-brahmāmṛtam api hriyā vābhidhātum na neti
brūte yatropaniṣada ihātratyā vārtā kutastyā ||1.3||

rādhā-kṛṣṇa-vilāsa-pūrṇa-sucamatkāram mahā-mādhurī
sāra-sphāra-camatkṛtiṁ hari-rasotkarṣasya kāṣṭhām parām |
divyam svādya-rasaika-ramya-subhagāśeṣam na śeṣādibhiḥ
seśair gamya-guṇaudha-pāram anīsam samstaumi vṛndāvanam ||1.4||

premautkyena vicintyatām viluṭhanaiḥ sarvāṅgam āyojyatāt
dehasyāsya samarpaṇena sudṛḍha-premā samāsthīyatām |
rādhā-jānir upāsyatām sthira-cara-prāṇīha santoṣyatāt
śrī-vṛndāvanam eva sarva-paramam sarvātmanāśrīyatām ||1.5||

vedāntāḥ pratipādayanti mukhato no cet tataḥ kiṁ mama
manyante bata śāstra-garta-patitā dustarkīṇaḥ kiṁ tataḥ |
no ced bhāgavatānubhūti-padavīm yātas tataḥ kiṁ mama
svātmā vajra-sahasra-biddha iva na spandeta vṛndāvanāt ||1.6||

prodañcat-pika-pañcamam pravilasad-vaṭṣī-susaṅgītakat
śākhā-khaṇḍa-śikhāṇḍi-tāṇḍava-kalam prollāsi-vallī-drumam |
bhrājan-mañju-nikuñjakam khaga-kulaiś citram vicitram mṛgair
nānā-divya-saraḥ-sarid giri-varam dhyāyāmi vṛndāvanam ||1.7||

sthūlam sūkṣmam kāraṇam brahma-turye
śrī-vaikuṅṭha-dvārakā-janma-bhūmiḥ |
kṛṣṇasyātho goṣṭha-vṛndāvanam tat
gopy-ākriḍam dhāma vṛndāvanāntaḥ ||1.8||

atyāścaryā sarvato'smād vicitrā
śrīmad-rādhā-kuñja-vāṭī cakāsti |
ādyo bhāvo yo viśuddho'tipūrṇas
tad-rūpā sā tādṛṣonmādi sarvāḥ ||1.9||

tatraivāvirbhavad-rūpa-śobhā-
vaidagdhyaṅyo'nyānurāgādbhutaughau |
nityābhaṅga-pronmadānaṅga-raṅgau
rādhā-kṛṣṇau khelataḥ svāli-juṣṭau ||1.10||

atyutkṛṣṭe sakala-vidhayā śrīla-vṛndāvane'smin
doṣān dṛṣṭān nija-hata-dṛṣā vāstavān ye vadanti |
tādṛk mūdhā hari hari mama prāṇa-bādhe'py adṛśyāḥ
sambhāvya vā katham api nahi prāyaḥ sarvasva-hāsyāḥ ||1.11||

brahmānandam avāpya tīvra-tapasā samyak-prasādyeśvaraḥ
gorūpāḥ sakalā ihopaniṣadaḥ kṛṣṇe ramante vraje |
vṛndāraṇya-tṛṇam tu divya-rasadam nityam carantyo'niśat
rādhā-kṛṣṇa-pādāmbujottama-rasāsvādena pūrṇaḥ sthitāḥ ||1.12||

śrī-vṛndāvana-vāsini sthira-care doṣān mama śrāvayed
yo'sau kim śatadhā chinatti nahi māṭṣastrair athāstraiḥ śitaiḥ |
sarvādhīsitur eva jīvana-vane dveṣan ca mātram cared
ekasyāpi tṛṇasya ghora-narakāt tam kaḥ kadā voddharet ||1.13||

śrī-vṛndāraṇya-śobhāmṛta-laharīḥ samālokato vihvalā me
dṛṣṭir vā bhātu vṛndāvana-mahima-sudhā-vāridhau majjatād dhīḥ |
śrī-vṛndāraṇya-bhūmau luṭhatu mama tanur vihvalānanda-pūraiḥ
śrī-vṛndāraṇya-sattveṣv ahaḥ tata ito daṇḍavan me natiḥ syāt ||1.14||

yatra krīḍanti kṛṣṇa-priya-sakhi-subalādy-adbhutābhīra-bālā
modante yatra rādhā-ratimaya-lalitādy-ujjvala-śrī-kiśoryaḥ |
āścaryānaṅga-raṅgair ahaha niśi-divā khelanāsakta-rādhā-
kṛṣṇau raty-eka-tṛṣṇau mama samudayatām śrīla-vṛndāvanam tat ||1.15||

svaccham svacchandam evāsty atimadhura-rasa-nirjharād ambu tātum
bhoktum svādūni kāmam sakala-taru-tale śirṇa-parṇāni santi |
kāmam niḥśīta-vātam vimala-giri-guhādy asti nirbhāti vastuḥ
śrī-vṛndāraṇyam etat tad api yadi jihāsāmi hā hā hato'smi ||1.16||

mahā-premāmbhodher yad anupam asāram yad amalataḥ
hari-premāmbhodheḥ madhura-madhuram dvīpa-valayam |
munīndrāṇam vṛndaiḥ kali-tarasa-vṛndāvanam aho
tad etad dehāntāvadhi samadhi-vāsam diśatu me ||1.17||

vāpī-kūpa-taḍāga-koṭibhir aho divyāmṛtābhir yutaḥ
divyodyat-phala-puṣpa-bāṭikam anantāścarya-vallī-drumam |
dviyānanta-patan-mṛgam vana-bhuvām śobhābhir atyadbhutaḥ
divyāneka-nikuṅja-mañjulatarām dhyāyāmi vṛndāvanam ||1.18||

śrī-rādhikā-madana-mohan-keli-kuṅja-
puṅjair vṛta-druma-latā-ghana-ratna-bhūmi |
ānanda-matta-mṛga-pakṣi-kulākulam śrī-
vṛndāvanam harati kasya haṭhān na ceta ||1.19||

kasyāpi divya-rati-manmatha-koṭi-rūpa-
dhāma-dvayasya kanakāsita-ratna-bhāsam |
atyadbhutair madana-keli-vilāsa-vṛndair
vṛndāvanam madhurimāmbudhi-magnam īkṣe ||1.20||

gādhāsaktimatām apīha viṣayeṣv atyanta-nirvedato
ḍṛk-pāte'py asahiṣṇutātiśayinām yoge samudyoginām |
brahmānanda-rasaika-līna-manasām govinda-pādāmbuja-
dvandvāviṣṭa-dhiyām ca mohanam idam vṛndāvanam svair guṇaiḥ ||1.21||

cirād upaniṣad-girām ati vicārya tātparyakaḥ
na labdhum iha śakyate yad anu mādhurīm apy aho |
tam apy anubhaven mahā-rasa-nidhiṁ yad āvāsatas
tad eva paramam mama sphuratu dhāma vṛndāvanam ||1.22||

soḍhvā pāda-prahārān api ca śata-śatam dhik-kṛtīnām ca koṭiḥ

kṣut-trṭ-śītādi-bādhā-śatam api satataṁ dhariyam ālāmbya soḍhvā |
muñcan śokāśru-dhārām atikaruṇa-girā rādhikā-kṛṣṇa-nāmāny
udgāyan karhi vṛndāvanam ativikalo'kiṭcanaḥ saṁcarāmi ||1.23||

adya śvo vā yāsyatīdam kudehaṭ
sarve bhogā yānti tatra sthite'pi |
tasmād saukhyābhāsa uccair vibhāti
nityānande nanda vṛndāvanāntaḥ ||1.24||

kiṁ no bhūpaiḥ kiṁ nu devādibhir vā
svāpnaiśvaryotphullitaiḥ kiṁ ca muktaḥ |
śūnyālbair vaiṣṇavair vāpi kiṁ naḥ
śrīmad-vṛndā-kānanaikānta-bhājām ||1.25||

śam sarveśām aprayāsena dātrī
dvi-traikānti-prema-mātraika-pātrī |
ānandātmā śeṣa-sattvā nidhātrī
śrī-vṛndāṭavy astu me'ndhasya dhātrī ||1.26||

veṇuṁ yatra kvaṇayati mudā nīpa-mūlāvalambī
saṁvīta śrī-kanaka-vasanaḥ śīta-kāṁdī-tīre |
paśyan rādhā-vadana-kamalaṁ ko'pi divyaḥ kiśoraḥ
śyāmaḥ kāma-prakṛtir iha me prema vṛndāvane'stu ||1.27||

tais taiḥ kiṁ naḥ parama-paramānanda-sāmrājya-bhogaiḥ
kiṁ vā yogaiḥ para-pada-kṛtaiḥ kiṁ parair vābhiyogaiḥ |
vāsenaiiva prasannam akhilānanda-sārātisāraṭ
vṛndārānye madhura-muralī-nādam ākarṇayiṣye ||1.28||

śrī-vastrābharaṇādibhiḥ kara-padādy-utkarta-dāhādibhir
nindā-saṁstava-koṭibhir bahu-vibhūty-atyanta-dainyādibhiḥ |
jīvaṁ eva mṛto yathā na vikṛtiṁ prāptaḥ kathamcit kvacit
śrī-vṛndāvanam āśraye priya-mahānandaika-kandaṁ param ||1.29||

duḥkhāny eva sukhāni viddhy apayaśo jānīhi kīrtiṁ parām
manyethā adhamaiś ca duṣparibhavān saṁmānavat sattamaiḥ |
dainyāny eva mahā-vibhūtim ati-sal-lābhān alabhān sadā
pāpāny eva ca puṇyamanti yadi te vṛndāvanam jīvanam ||1.30||

tyaktvā saṅgam dūrataḥ strī-piśācyā
sarvāśānām mūlam uddhṛtya samyak |

daivāl labdhenaiṅva nirvāhya dehaṁ
śrīmad-ṅṅṅndā-kānane joṣaṁ āssva ||1.31||

na kuru na vada kiṁcid vismarāśeṣa-dṛśyaṁ
smara mithuna-mahas tad gaura-nīlaṁ smarārtam |
bahujana-samavāyād dūram udvijya yāhi
priya nivasatu divya-śrīla-ṅṅṅndāvanāntaḥ ||1.32||

kara-nihita-kapolo nityam āsrūṅi muñcan
parihṛta-jana-saṅgo'rocamānānuyānaḥ |
pratipada bahulārtya rādhikā-kṛṣṅa-dāsye
vasati parama-dhanyaḥ ko'pi ṅṅṅndāvane'smin ||1.33||

asulabhāṁ iha loke labdhum icchasy ayatnāt
yadi vipula-dhana-strī-putra-gehottamādi |
kara-nipatita-mukti-kṛṣṅa-bhaktim ca kāṅkṣasy
adhivasa para-dhāmaivādyā ṅṅṅndāvanākhyam ||1.34||

ṅṅṅndāṭavī nahi kavīśvara-kāvya-koṭi-
sambhāvyaṁ māna-guṅa-ratna-gaṅa-cchātaikā |
etām apāra-rasa-khānim aśeṣa-khāni-
samrudhya mitram atimadhyavasiya yāhi ||1.35||

ṅṅṅndāṭavī jayati kāma-gavī-sura-drū-
cintāmaṅin agaṅitān api tucchavantī |
śrī-śaṅkara-druhiṅa-mukhya-surendra-ṅṅṅnda-
durjñeya-divya-mahimaika-rajāḥ-kaṅena ||1.36||

ṅṅṅndāṭavī yadi ravīndu-hutāśā vidyut
koṭi-prabhā-vibhava-kārī mahā-prabhāḍhyā |
ātma-prabhā sakṛd api pratibhāti citte
vittaiṣaṅādi nahi tasya manasy udeti ||1.37||

śrī-rādhikā-muralī-mohana-keli-kuṅja-
puṅjēna maṅjulatarā rasa-sindhu-dogdhṛī |
svānanda-cinmaya-mahāḍbhuta-svattva-ṅṅṅnda-
ṅṅṅndāṭavī mama sa-bījam aghaṁ nihantu ||1.38||

ṅṅṅndāṭavī sahaja-vīta-samasta-doṣā
doṣākarān api guṅākaratām nayantī |
poṣāya me sakala-dharma-bahiṣkṛtasya

śoṣāya dustara-mahāgha-cayasya bhūyāt ||1.39||

vṛndāṭavī-bahu-bhavīya supuṅya-puñjān
netrāṭithir bhavati yasya mahā-mahimnaḥ |
tasyeśvaraḥ sakala-karma mṛṣā karoti
brahmādayas tam atibhakti-yutāḥ stuvanti ||1.40||

vṛndāvane sakala-pāvana-pāvane'smin
sarvottamottama cara sthira sattva-jātau |
śrī-rādhikā-ramaṇa-bhakti-rasaika-koṣe
toṣeṇa nityaṁ parameṇa kadā vasāmi ||1.41||

vṛndāvane sakala-pāvana-pāvane'smin
sarvojjvalojjvalad-udāra-matiḥ sadāste |
sarvottamottama-mahā-mahimany anante
sarvādbhutādbhuta-mahā-rasa-rāja-dhāmni ||1.42||

vṛndāvane sthira-carākhila-sattva-vṛndā-
nandāmbudhi-snapana-divya-mahā-prabhāve |
bhāvena kenacid ihāmṛtaye vasanti
te santi sarva-para-vaiṣṇava-loka-mūrdhni ||1.43||

vṛndāṭavī vimala-cid-ghana-sattva--
vṛndāraka-para-vṛnda-munīndra-vandyā |
nindhyān api sva-kṛpayādbhuta-vaibhavana
māṅṅk-paśūna sva-caraṇānucarīm karotu ||1.44||

śākhīndraiḥ koṭi-kalpa-druma-parama-mahā-vaibhavaiḥ sātva-śrūty-
udgānonmatta-kīra-pramukha-khaga-kulaiḥ kṛṣṇa-raṅgaiḥ kuraṅgaiḥ |
divyair vāpī-taḍāgair amṛta-maya-saraḥ-sat-sarid-ratna-śailaiḥ
kuñjair ānanda-puñjair iva kalaya mahā-majju vṛndāvanam bhoḥ ||1.45||

viśvaiśvarya-mahā-camatkṛtir iyam kim bhāti sarveśitur
brahmānanda-sudhāmbudher anavadheḥ kim vādbhuto'yam rasaḥ |
kim vā divya-sukalpa-pādapa-vana-śreṇī-subijam param
kṛṣṇa-prema-nutādbhutā pariṇatir vṛndāṭavī kim nv iyam ||1.46||

śrī-kṛṣṇaikānta-bhāvam kva nu sakala-jano'vaśyam āpnoty ayatnāt
kṛṣṇasyāścarya-sīmā parama-bhagavataḥ kutra lilārtha-mūrtiḥ |
kutratyā kṛṣṇa-pādāmbuja-bhajana-mahānanda-sāmrājya-kāṣṭhā
bhrātar vakṣye rahasyam śṛṇu sakalam idam śrīla-vṛndāvane'tra ||1.47||

bhr̥tās tiṣṭha tale tale viṭapinām grāmeṣu bhikṣām aṭa
svacchandaṁ piba yāmunam̐ jalam̐ alam̐ cīraiḥ sukhanthām̐ kuru |
sainmānam̐ kalayati ghora-garalam̐ nīcāpamānam̐ sudhām̐
śrī-rādhā-muralīdharau bhaja rasād vṛndāvanam̐ mā tyaja ||1.48||

kṛṣṇānanda-rasāmbudheḥ paratarām̐ sārām̐ vicitrojvalā-
kāram̐ pāra-gatair̐ api śruti-śiro-vṛndasya nekṣyam̐ manāk̐ |
śrī-vṛndā-vipinam̐ sudurlabhataram̐ pratyāśam̐ āsādyā bhoḥ
kṣudrāśā ku-piśācikā vaśa-gato bambhramyase kim̐ bahiḥ ||1.49||

bhr̥tās te kim̐ u niścayena viditaḥ svasyānta-kālah̐ kim̐ u
tvam̐ jānāsi mahā-manuṁ balavato mṛtyor̐ gati-stambhane |
mṛtyus tat-karaṇam̐ pratikṣata iti tvam̐ vetsi kim̐ vā yato
bāram̐ bāram̐ aśaṅka eva calase vṛndāvanād̐ anyataḥ ||1.50||

śrī-vṛndākhyam̐ ananya-bhakti-rasadam̐ govinda-pādāmbuja-
dvandve manda-dhiyo vidanti nahi tad vāsam̐ ca nāśāsate |
sāndrānanda-rasāmbudhir̐ niravadhir̐ yatrāvīrastī dhruvam̐
no majjanti kubuddhiyo bata samudvignāḥ suduḥkhair̐ api ||1.51||

na vedājñā-bhaṅge kuru bhaya-mayenāpi vacanam̐
gurūṇām̐ manyethāḥ praviśa nahi loka-vyavahṛtau |
kuṭumbādyedīne drava na kṛpayā no bhava sito'
sakṛt snehair̐ vṛndāvanam̐ anu haṭhān̐ niḥsara sakhe ||1.52||

yatrābhaṅga-smara-vilasitaiḥ krīḍato dāmpatī tau
gaura-śyāmau pratipada-mahāścarya-saundarya-rāśī |
sāndrānandonmada-rasa-mahā-sindhu-sammajjitālī-
vṛndau vṛndāvanam̐ iha mahā-durbhagā nāśrayante ||1.53||

rādhā-nāgara-keli-sāgara-nimagnālī-dṛśām̐ yat sukhaḥ
no tal-leśa-lavāyate bhagavataḥ sarvo 'pi saukhyotsavaḥ |
tatrāśya kasyacin̐ nirupamām̐ prāptasya bhāgya-śriyam̐
tad vṛndāvāna-nāmni dhāmni parame svīyam̐ vapur̐ naśyatu ||1.54||

rādhā-keli-mṛgasya kasyacid̐ aho śyāmasya yūnau nava-
syābhīrī-gaṇa-kāṅkṣamāna-karuṇā-dṛṣṭeḥ smarom̐ mādinī |
sarvāmnāya-durūha-kṛṣṇa-rasa-sarvasvaika-samcārīṇī
śrī-vṛndā-vipinābhīdhā vijayate kandarpa-keli-sthalī ||1.55||

mahā-raṅkatve vā parama-vibhave bahutare
sukhe vā duḥkhe vā yaśasi bahule'vāpayaśasi |
maṇau vā loṣṭre vā suhṛdi parame vidviṣati vā
samādr̥ṣṭir nityam mama bhavatu vṛndāvana-juṣaḥ ||1.56||

āścarya-dhāma-vṛndāvanam idam ahahāścaryam atrāpi rādhā-
kṛṣṇākhyam gaura-nīla-dvaya-madhura-mahas tat-padāmbhoruhe ca |
āścaryaḥ śuddha-bhāvaḥ parama-padam athāruhya tan-niṣṭha evā-
ścaryaḥ kaścīn mahātmā parama-suviralas tadvad āścarya eva ||1.57||

sakhe na jana-rañjanam kuru kadindriyāṅgām sadā
vidhehi bahu-gaṅjanam praṇaya-bhañjanam sarvataḥ |
haṭham na kuru bandhane suta-kalatra-mitrādike
vapu-vyaya-samīhayā nivasa vatsa vṛndāvane ||1.58||

rādhā-mādhavayor yaśāmsi satatam gāyamṣ tathā karṇayan
taj-jīveṣu ca varṇayan sama-rasaiḥ sambhūya santarkayan |
kuñjam kuñjam anāratam bahu-pariṣkurvan mahā-bhāvato
dehādau kṛta-helano dayita he vṛndāṭavim āvasa ||1.59||

mukti-śrībhiḥ sa kalita-pado nāraṅgam yāti dhāvan
labdhvā cintā-maṇim atha mahā-vāridhau niḥsipet saḥ |
kṛtvā vaśyam sakala-bhagavac-chekharam śvādhamam syād
yo durbuddhis tyajati sahasā prāpya vṛndāvanam tat ||1.60||

sevā vṛndāvana-stha-sthira-cara-nikareṣv astu me hanta ke vā
devā brahmādayaḥ syus tata uru-mahitā vallabhā ye vrajendoḥ |
ete hy advaita sac-cid-ghana-vapuṣo dūra-dūrātidūra-
sphūrjan-māhātmya-vṛndā bṛhad-upaniṣad-ānandajānanda-kandāḥ ||1.61||

nāham vedmi kim etad adbhutatamam vastu-trayī-mastakaiḥ
stavyam prīti-bhareṇa gokula-patir yan nityam āsevate |
kandam prema-rahasyam kim madhurimotkarṣāntya-sīmodbhuta-
sāndrānanda-rasasya vā pariṇatim vṛndāvanam pāvanam ||1.62||

lokāḥ syuḥ svacchanda-nindām vidadhati yadi me kim tato dīna-dīnam
sarvam cet syāt kuṭumbaḥ kim iva mama tato durdaśaḥ syus tataḥ kim |
sevādhiśasya na syād yadi kim iva tataḥ śrīla-vṛndāvane'ham
sthāsyāmy āsthāya dhairye mama nija-paramābhīṣṭa-siddhir bhavitṛi ||1.63||

kanthā kaupīna-vāsās taru-tala-patitaiḥ klpta-vṛttiḥ phalādyaiḥ

kurvann avyārtha-vārtāṁ katham api na vṛthā ceṣṭayā kāla-yāpī |
tyaktvā sarvābhiyānaṁ pratigṛham aṭanaṁ tuccha-bhaikṣāya kurvan
vṛndāraṇye nivatsyāmy anīṣaṁ anusaran rādhikaikātma-lokān ||1.64||

strī-mātre mātr-buddhiḥ sthira-cara-nikhila-prāṇiṣūpāsyā-buddhir
bāhyāṣeṣārtha-lābheṣv api hṛdaya-mukha-mlāni-kṛd-dhāni-buddhiḥ |
deha-strī-vitta-putrādiṣu nahi mama dhīr mitra-buddhiḥ sva-śatru
svā pīḍāyāṁ samantāt sukha-matir amitānanda-vṛndāvane'stu ||1.65||

tiktībhūtā vimuktir viṣama-nirayavad bhāti sarvendriyārthaiḥ
sarve bhogā bhavanti prabala-garala-vahny-udbhāṭa-jvāla-kalpāḥ |
kīṭa-prāyāḥ samasta-pravara-sura-gaṇāḥ siddhayaś cendra-jāla-
prāyāḥ saṁsvādya vṛndāvana-rasika-rasaṁ mādyate me'dya hṛdyam ||1.66||

tyaktvā vṛndāvanam idam aho ced bahir yāsi nūnaṁ
kṣiptvā kalpadruma-vara-vanaṁ hanta śākhoṭam eṣi |
hitvā vṛndāvana-rasa-kathāṁ anya-vārtā ruciś cet
jñātaṁ kṣiptvā param amṛtaṁ bhoktum icchuḥ śva-viṣṭhām ||1.67||

pāpātmā puṇyavān vā prasaraḍ-āpayaśā kīrtimān vā mahā-duṣ-
prāpa-grāso'tha samrāḍ-asama-jaḍa-matiḥ sarva-vidyā-nidhir vā |
yaḥ ko'pi tvam sakhenogaṇaya katham apīkṣasva vṛndāvanam tat
chindhi chindhi sva-pāśān guru-nigama-girā svīya-mohaika-siddhān ||1.68||

nāhantā-mamate vṛthā kuru sakhe dehālayas try-ādike
chittvā durjara-śṛṅkhalaṁ guru-girā te moha-mātroditam |
vṛndāraṇyam upetya śīghram akhilānandaika-sāmrājya-sat-
kandaṁ kanda-phalādi-vṛttir anīṣaṁ tan-nātha-līlām smara ||1.69||

na kuru na kuru mithyā deha-gehādy-apekṣāṁ
mṛtim akhila-pumartha-bhramśikāṁ viddhi mūrdhni |
cala cala suhṛd-adyaivābhūmukhyena vajrāḍ
api ca hṛdi-kaṭhoraḥ śrīla-vṛndāvanasya ||1.70||

adyaiva mūrkhā cala sarvam idaṁ vihāya
vṛndāvanāya sakalārtha-sura-drumāya |
śrī-rādhikā-surata-nātha-viśuddha-bhāva-
satrāyamaiva kuru kṛtya-samāpty-apekṣāṁ ||1.71||

sādhō śaknoṣi no cet sakalam api haṭhāt svapna-kalpaṁ vihātum
tarhi tvam dhyāya vṛndāvanam anīṣaṁ athopāsyā vṛndāvaneśau |

tan-nāmāny eva nityam japa satatam atho tat-kathām samśṛṇuṣva
śrīmad-vṛndāvana-sthān atha paricara bho bhojanācchādanādyaiḥ ||1.72||

vastuḥ koṭi-guṇam śrutam hi sukṛtam vāso'nnavāsādibhiḥ
tīrthe vāsayituḥ svayam hi tarati dvau tau sa yat tārayet |
premānanda-rasātma-dhāmani pare vṛndāvana-vāsakas
tvāścaryām vṛṣabhānujā-priya-ratiṁ prāpnoty anāyasataḥ ||1.73||

niṣkiñcanān kṛṣṇa-rase nimagnān
mahā-nirīhān jana-saṅga-bhītān |
vṛndāvana-sthān vasanāśanādyair
yaḥ sevate'sau vaśayet tad-īśau ||1.74||

vṛndāraṇyam anya-bhāva-madhurākārehito rādhikā-
kṛṣṇa-kṛīḍita-rañjita-pravilasat-kuñjāvalī-mañjulam |
yo'nyatrāpi kṛta-sthitr vidhi-vaśac chocan sadā cintayen
nityam tan-milanam vicinta yad aham tad-dhāma-yugmam bhaje ||1.75||

rājyam niṣkaṅṭakam api parityajya divyās ca rāmāḥ
kāmān sarvān api ca vihitāms tikta-tiktān vidantaḥ |
hitvā vidyā-kula-dhana-janādyābhimānam praviṣṭā
ye śrī-vṛndā-vipinam apunar-nirgamāms tām namāmaḥ ||1.76||

rādhā-kṛṣṇau paramam ṛṇināu kurvataḥ sarvataḥ śrī-
viṣṇor dhāmnaḥ sphurad-atimahānanda-vṛndāvanasthān |
jantūn hantu vicarita-kṛtīn puru-prema-bhājo
dānair mānair ahaḥ bhajato dhanya-dhanyān namāmaḥ ||1.77||

maṛiṣyase kadā sakhe tvam iti kim vijānāsi kim
śiṣoḥ sutaruṇastha vā na khalu mṛtyur ākasmikaḥ |
tad adya niravadya-dhīr avapur indriyāsaktikto
na kiñcana vicāraya drutam upaitu vṛndāvanam ||1.78||

śuddhāmādyaratiṁ samasta-bhagavad-raty-ucchrita-śrīmatīm
tvam cet kāṅkṣasi mādhuri-bhara-dhurīṇānanda-sandohinīm |
dharma-jñāna-virakti-bhakti-padavīm tat-sādhyam apy asprśan
durbhedam sahasā vibhidya nigaḍam samnyasya vṛndāvane ||1.79||

mahābhāgyair avāptam vapur idam ihākarṇi mahimād-
bhuto vṛndāṭavyāḥ kalitam akhilaṁ svapna-sadṛśam |
śubhāyām āśvāso nahi nahi matau nāpi vapuṣi

kṣaṇe'sminn eva tvam tad abhicala vṛndāvana-vanam ||1.80||

bhrātar yarhi nimilito'smi nayane tatra kva kāntātmaja-
bhrātr-svāpta-suhrd-gaṇaḥ kva ca guṇaḥ kutra pratiṣṭhādayaḥ |
kutrahankṛtyaḥ prabhutva-dhana-vidyādyais tataḥ sarvatas
tvam nirvidya savidya kintu na calasy adyaiva vṛndāvanam ||1.81||

rudad api pitṛ-mātr-bandhu-putrādikam
apahāya niśamya nārhad-uktiḥ |
hṛdi parama-kathoratām dadhāno
drutam avalokaya kṛṣṇa-keli-kuñjam ||1.82||

rati-ratipati-koṭi-sundaram tat-pramuṣita-koṭi-ramā-ramāpati-śri |
kanaka-marakatābha-mūrti-vṛndā-vipina-vihāri maho-dvayam bhajāmi ||1.83||

tad-akhila-bhagavat-svarūpa-rūpāmṛta-rasato'py atimādhurī-dhurīnam |
kuvalaya-kamanīya-dhāma-rādhā-pada-rasa-pūrṇa-vane bhramad bhajāmaḥ ||1.84||

alaksyāḥ śrīlakṣmyā apii ca bhagavatyā bhagavataḥ
sadā vakṣa-sthāyā madhura-madhurāḥ kecana rasāḥ |
aho yad dāsibhiḥ satatam anubhūyanta ūrubhiḥ
prakārais tām rādhām bhaja dayita vṛndāvane vane ||1.85||

viṣaya-viṣa-kṛmīṇām bodha-mātrātma-bhājām
samaya-samaya sarveśaika-bhaktyāśritānām |
na nija-ruci-karam vartmotsrjantaḥ sthitāḥ smo
vayam amala-sukhaugha-syandi-vṛndāvanāśāḥ ||1.86||

unmatta-prāya-vācaḥ paribhūṣita-dhiyo māyayānartha-bijaṁ
svārtham matvā kṛtārthā atha na sukha-vivekādayo grāhya-vācaḥ |
svīyāḥ sarve jighāmsanty ahaha bahu-mṛṣā sneha-pāśair nibadhya
śrī-vṛndāraṇya yāyām aham ahita-samājāt kadā nisṛtas tvām ||1.87||

gṛhāndha-kūpe patitaḥ kadā mām
uddhṛtya mūḍham kṛpayā svayaiva |
kāmādi-kālāhi-guṇair nigīrṇam
māteva vṛndāṭavi neṣyase'ṅkam ||1.88||

niṣkiñcano nitya-vivikta-sevī
vṛndāvane daivata-vṛnda-vandye |
śrī-rādhikā-mādhava-nāma-dhāma-

dvayam kadā bhāva-bhareṇa sevye ||1.89||

nija-sarva-nāśa-karam ātma-suhṛt-
suta-dāra-mitra-parivāra-gaṇam |
parivañcaya karhi dṛḍha-buddhir aham
prapalāya yāmi hari-keli-vanam ||1.90||

janmāny asaṅkhyāni gatāni me vṛthā vyagrātmano deha-gṛhādike yā |
adyāpip muhyāmy api buddhimān aham tavaiva vṛndāṭavi nāma me gatiḥ ||1.91||

ṛṇa-grasto yāyām katham ahaha vṛndāvanam aham
tyajeyam vā vṛddhāvagati-pitarau dāra-śiśukān |
katham vā maj-jīvān bata pariherayam nija-janān
satām ślāghyo bhūtvātma-phala-kalano muhyati kudhīḥ ||1.92||

jānann apy amṛtam vihāye garalam bhuñje svayam bandhanam apy
ārti-vrāta-nibandhanam dṛḍhatarām kurve sudṛksvandhavat |
śrī-vṛndāṭavi mātara ekam iha maj-jīvātur asti svayam
yat tvam sneha-mayī vikṛṣya-janatām svāṅkam samāneṣyasi ||1.93||

rādhā-kṛṣṇa-rahasya-dāsya-rasa eveṣṭaḥ pumartho mama
tyaktvā sarvam aham kadāpi niyataṁ vatsyāmi vṛndāvane |
ittham syād api vāci yasya paramāsaktasya gehādike
nāsaktāpisaktatā pariḥṛtau tam pāti vṛndāṭavī ||1.94||

samkrāntam nija-kānti-maṇḍalam udikṣyora-sthale tarkayan
nīlām kañculikām varām apanayāsaktyā priye vismite |
yātāyā nava-keli-kuñja-śayanam śrī-rādhikāyāḥ parī-
hāsāḥ santu mude mamātihasitālībhir bahis tad-rasāḥ ||1.95||

kadācit śrī-rādhā-caraṇa-kamala-dvandva-patitam
kadācit śrī-rādhā-mukha-kamala-mādhvī-rasa-pibam |
kadācit śrī-rādhā-kuca-kamala-koṣa-dvaya-ratam
viloke tam kṛṣṇa-bhramaram adhi vṛndāvanam aham ||1.96||

nirvidya kṛtvādyakhilāt kadāham cchitvā samastās ca jagaty apekṣāḥ |
praviśya vṛndāvanam atyasaṅgas tad-īśa-vārtābhir ahāni neṣye ||1.97||

kadā śrīmad-vṛndāvanam iha mṛṣā sneha-nigaḍam
samucchidya svānām śaraṇam upayāsyāmi vikalāḥ |
kvacit svāntaḥ śalyoddharaṇam abhipāśyan nahi manāg

api śraute vartmany akhila-vidusām anumate ||1.98||

vṛndāvaneśaika-pada-sprho'pi
mahattamānām śruta-bhāṣito'pi |
vidann api svārtah-vidhāti sarvaṁ
hā dhik na vṛndāvanam āśrayāmi ||1.99||

sakṛd api yadi dṛṣṭā hanta vṛndāṭavi tvam
sakṛd api yadi rādhā-kṛṣṇa-nāmābhyadhāyi |
sakṛd api yadi bhaktyā sannatās tvat-prapannā
dhruvam ahaha tadā māmasva nopekṣitāsti ||1.100||

(2)

dvitīyaṁ śatakam

vṛndāraṇye varaṁ syām kṛmir api parato no cid-ānanda-deho
raṅko'pi syām atulyaḥ param iha na paratrādbhutānanta-bhūtiḥ |
śūnyo'pi syām iha śrī-hari-bhajana-lavenāti-tucchārtha-mātre
lubdho nānyatra gopījana-ramaṇa-padāmbhoja-dikṣā-sukhe'pi ||2.1||

divyāneka-vicitra-puṣpa-phalavad-vallī-tarūṇām tatir
divyāneka-mayūra-kokila-śukādy-ānanda-mādyat-kalāḥ |
divyāneka-saraḥ sarid-girivara-pratyagra-kuñjāvalir
divyā kāñcana-ratna-bhūmir api mām vṛndāvane'mohayat ||2.2||

bhuvāḥ svacchās cintāmaṇibhir aticitrair viracitās
cid-ānandābhāsaḥ phala-kusuma-pūrṇa-druma-latāḥ |
khaga-śreṇīḥ sāma-svara-kala-kalās cid-rasa-sarit-
sarāmsi śrī-vṛndāvanam anu mano me vimṛṣatu ||2.3||

marakata-maya-patrair hira-puṣpaiḥ sumuktā
nikara-kalikayādhyaiḥ kauravinda-pravālaiḥ |
bahu-vidha-rasa-pūrṇaiḥ padma-rāgaiḥ phalādyair
avirala-madhu-varṣaIr nīla-ratnāli-mālaiḥ ||2.4||

agaṇita-ravi-koṭi-prasphurad-divya-bhātiḥ
sakṛd api hṛdi bhātaiḥ śītalānanda-dṛṣṭyā |

praśamita-bhava-tāpair durlabhāryān duhadbhiḥ
parama-rucira-haimāsaṅkhyā-vṛkṣaiḥ parītam ||2.5||

vṛndāavyām agaṇita-cid-ānanda-candrojjvalāyām
sāndra-premāmṛta-rasa-parispandanaiḥ śītalāyām |
kūjan-matta-dvija-kula-vṛtānalpa-kalpa-drumāyām
rādhā-kṛṣṇāvacala-vihṛtau kasya no yāti cetaḥ ||2.6||

sva-para-sakala-vastuny atra sūryendu-koṭi-
cchavi-vimala-lasac-cid-vigrahe sad-guṇaughe |
bahir agata-dṛgantur dhairyam ālambya nitya-
smṛtir adhivasa vṛndāraṇyam anyānapekṣaḥ ||2.7||

śrī-rādhā-pāda-padma-cchavi-madhuratara-prema-cij-jyotir ekā-
mbodher udbhūta-phena-stavaka-maya-tanūḥ sarva-vaidagdhya-pūrṇāḥ |
kaiśora-vyañjitās tad-ghana-rug-apaghana-śrī-camatkāra-bhājo
divyālankāra-vastrā anusarata sakhe rādhikā-kiṅkarīs tāḥ ||2.8||

divya-svarṇa-sunīla-ratna-subhagaṁ līlā-sanālāruṇām-
bhoja-śrī-muralīdharaṁ pṛthula-sad-veṇī-subharhojjvalam |
saṁvītojjvala-śoṇa-pīta-vasanaṁ kandarpa-līlā-mayaṁ
śrī-vṛndāvana-kuñja eva kim api jyotir-dvayaṁ sevyatām ||2.9||

rādhā-kṛṣṇau parama-kutukād yal latā-pādapānām
citvā puṣpādikam urūvidhaṁ ślāghamānau juṣāte |
snānādyam yat sarasi kurutaḥ khelato yat khagādyaiḥ
vṛndāraṇyam carama-paramam tan na seveta ko vā ||2.10||

ābālyam jala-secanena varaṇenābāla-nirmānataḥ
svena śrī-karapallavena mṛduṇā śrī-rādhikā-mādhavau |
yān saṁvardhya viāhya navya-kusumādy alokya san-narmabhir
modete sulatā-tarūn iha tān vṛndāvanīyān numāḥ ||2.11||

dravanti hari-bhāvatas taraṇa-tāraṇe'ti kṣamās
tato druma-taru-prathā vratatayaś ca kṛṣṇa-vratāḥ |
sphuranti hariṇā iha prakāṣa-kṛṣṇasāra-prathā
mṛgās ca pada-mārgiṇaḥ pravilasanti vṛndāvane ||2.12||

ananta-rucimat-sthalaṁ sphurad-ananta-vallī-drumaṁ
mṛga-dvijam anantakaṁ dadhad-ananta-kuñjojjvalam |
ananta-susarit-sarovaram ananta-rantācalaṁ

smarāmy aham ananta-tad-dvaya-ratena vṛndāvanam ||2.13||

bhrātar bhogāḥ subhuktāḥ ka iha na bhavatā nāpi saṁsāra-madhye
vidyā-dānādhvarādyaiḥ kati kati jagati khyāti-pūjādy-alabdhāḥ |
adyāhāre'pi yādṛcchika uru-guṇavān apy aho saṁvṛtātmā
śrīmad-vṛndāvane'smin satatam aṭa sakhe sarvato mukta-saṅgaḥ ||2.14||

vṛndāraṇyam tyajeti pravadati yadi ko'py asya jihvām chinadmi
śrīmad-vṛndāvanān mām yadi nayati balāt ko'pi tam hanmy avaśyam |
kāmaṁ veśyām upeyām na khalu pariṇayāyāny ato yāmi kāmaṁ
caurye kuryām dhanārtham na tu calati padaṁ hanta vṛndāvanān me ||2.15||

parihāse'py anyāpriya-kathana-mūko'tivadhiraḥ
pareṣām doṣānuśrutim anu viloke'ndha-nayanaḥ |
śilāvan niśceṣṭaḥ para-vapuṣi bādhā-lava-vidhau
kadā vatsyāmy asmin hari-dayita-vṛndāvana-vane ||2.16||

soḍhvāpi duḥkhāni suduḥsahāni
tyaktvāpy aho jāti-kulādikāni |
bhuktvā śvapākair api thutkṛtāni
vṛndāṭavī-vāsam aham karisyē ||2.17||

nāham gamiṣyāmi satām samīpato
nāham vadiṣyāmi nijam kulādikam |
nāham mukham darśayitāsmi kasyacit
vṛndāṭavī vāsa-kṛte'ti sāhasī ||2.18||

sarvābhāsa-jyotiṣo'nanta-pārasyaṅtar-jyotir vaiṣṇavānanda-sāndram |
tasyāpy antarjyotir asty apremayānandāsvādam tatra vṛndāṭavīyam ||2.19||

kim kṛīḍaiva śārīriṇī smara-kalā kim dohinī kim ratiḥ
svābhā mūrtimatī kim adbhuta-mano janmāstra-vidyaiva vā |
kim vā jīvana-śaktir eva sa-tanuḥ śyāmasya na jñāyate
sā rādhā vijarīharīti hariṇā vṛndāvane'harnīsam ||2.20||

sarva-prema-rasaika-bīja-vilasad-vipruḍ-mahā-mādhurī-
pūrṇa-svarṇa-sugaura-mohana-mahā-jyotiḥ-sudhaikāmbudhīn |
ekaikāṅgata unmada-smara-kalā-raṅgān duhanty adbhutān
vṛndā-kānana-saṁplavān hṛdi mama śyāma-priyā khelatu ||2.21||

lolad-veṇyaḥ pṛthu-sujaghanāḥ kṣāma-madhyā kiśorīḥ

sainvīta-śrī-stana-mukulayor ullasad-dhāra-yaṣṭīḥ |
nānā-divyābharāṇa-vasanāḥ snigdha-kāśmīra-gaurīḥ
vṛndāṭavyām smara rasamayā rādhikā-kiṅkarīs tāḥ ||2.22||

āḥ kiṅk-puṇya-rāśeḥ supariṇatir iyaṁ keyam āścarya-rūpā
kāruṇyaudārya-lilā sphurati bhagavataḥ ko'nulābho'dbhuto'yam |
yad vā nāścaryam etasṁ nija-shaja-guṇa-mohita-śrī-vidhīśādy-
atyuccair vastu vṛndāvanāṁ idam avanau yat svayaṁ prādur āste ||2.23||

raṭan vṛndāraṇye'tyaviratam aṭaṁs tatra parito
naṭan gāyan premṇā pulakita-vapus tatra viluṭhan |
truṭat sarva-granthīḥ sphurad ati raso pāsti paṭimā
kadāham dhanyānāṁ mukuṭa-maṇir eṣo'smi bhavitā ||2.24||

saundaryādi-mahā-camatkṛti-nidhī divyau kiśorau mahā-
gaura-śyāma-tanu-cchavī niśi-divā yatraiva cākṛīdataḥ |
yatraivākhila-divya-kānana-guṇotkarṣo'ti kāśṭhām gatas
tad-vṛndā-vipinaṁ kadānu madhura-premānuvṛṭṭyā bhaje ||2.25||

anādaḥ saṁsāre kati naraka-bhogā na vihitāḥ
kiyanto brahmendrādy-atula-sukha-bhogāś ca nyakkṛtāḥ |
tadāsmiṁ ekasmiṁ vapusī sukha-duḥkhe na gaṇayan
sadaiva śrī-vṛndāvanam akhila-sāraṁ bhaja sakhe ||2.26||

śrī-vṛndāvana-vāsi-pāda-rajāsā sarvāṅgam āguṇṭhayan
śrī-vṛndāvanam ekam ujvalatamaṁ paśyan samastopari |
śrī-vṛndāvana-mādhurībhir anīśaṁ śrī-rādhikā-kṛṣṇayor
apy āveśaṁ anusmarann adhivasa śrī-dhāma vṛndāvanam ||2.27||

vṛndā-kānana-kānanasya paramā śobhā parātaḥ parā-
nanda-tvad-guṇa-vṛndam eva madhuraṁ yenānīśaṁ gīyate |
hā vṛndāvana koṭi-jīvanam api tvatto'titucchaṁ yadi
jñātaṁ tarhi kim asti yat tṛṇakavac chakyeta nopekṣitum ||2.28||

svātmeśvāryā mamādya praṇaya-rasa-mahā-mādhurī-sāra-mūrtyā
ko'pi śyāmaḥ kiśoraḥ kanaka-vara-rucā śrī-kiśoryā kayāpi |
kṛīḍaty ānanda-sārāntima-parama-camatkāra-sarvasva-mūrtir
nityānaṅgottaraṅgair yad adhi bhaja tad evādya vṛndāvanam bhoḥ ||2.29||

nava-kanaka-campakāvali dalitendīvara-suvṛnda-nindita-śrīḥ |
vṛndāvana nava-kuñje kiśora-mithunaṁ tad eva bhaja rasikam ||2.30||

parivara caraṇa-sarojaṁ tad gaura-śyāma-rasika-dampatyoḥ |
vṛndāvana nava-kuñjāvaliṣu mahānaṅga-vihvalayoḥ ||2.31||

ati-kandarpa-rasonmadam anīsaṁ vivardhiṣṇu-tan-mithaḥ-prema |
ghana-pulaka-gaura-lilākṛti naya mithunaṁ nikuñja-maṇḍale smara ||2.32||

pūrṇa-premānanda-cic-candrikābdher madhye dvīpaṁ kiñcid āścarya-rūpaṁ |
tatrāścaryābhāti vṛndāṭavīyaṁ tatrāścaryau gaura-nīla-kiśorau ||2.33||

vanyo loke mumukṣur hari-bhajana-paro dhanya-dhanyas tato 'sau
dhanyo yaḥ kṛṣṇa-pādāmbuja-rati-paramo rukmiṇīśa-priyo 'taḥ |
yāśodeya-priyo 'taḥ subala-suhṛd ato gopakāntā-priyo 'taḥ
śrīmad-vṛndāvaneśvary-atirasa-vivaśa-vivaśārādhakaḥ sarva-mūrdhni ||2.34||

ekaṁ sakhyāpi no lakṣitam urasi lasan nitya-tādātmya-kāntaṁ
tad dṛśyaṁ dūrato'nyad vratati nava-grhe'nyat tu tan-marma-śarma |
anyad vṛndāvanāntar-viharad atha paraṁ gokule prāpta-yogaṁ
vicchedy-anything tad evaṁ lasati bahu-vidhaṁ rādhikā kṛṣṇa-rūpaṁ ||2.35||

śrī-śaṅkara-druhiṇa-mukhya-surendra-vṛnda-durjñeya-
rādhā-mānasa-divya-mauna-nilayaṁ tad-vaktra-candrocchritam |
tat kandarpa-sumandareṇa mathitaṁ sakhy akṣi-pīyūṣadaṁ
kañcic chyāma-rasāmbudhiṁ bhaja sakhe vṛndāṭavī-sīmani ||2.36||

śyāma-prāṇa-mrgaika-khelana-vana-śreṇī-sadā-śyāmalot-
khelan-mānasa-mīna-divya-sarasī-śyāmāli-sat-padminī |
śyāmānaṅga-sutapta-hṛc-chīśiratākāri spurac-candrikā-
śyāmānanya-sunāgareṇa viharaty ekā mama svāminī ||2.37||

śrīmad-vṛndā-kānane ratna-vallī-
vṛkṣaiś citra-jyotir-ānanda-puṣpaiḥ |
kīrṇe svarṇa-sthaly udañcat kadamba-
cchāyāyāṁ naś cakṣuṣī gaura-nīle ||2.38||

śrī-vṛndā-kānane'tyadbhuta-kusuma-lasad-ratna-vallī-nikuñja-
prāsāde puṣpa-candrātapa-caya-rucire puṣpa-palyaṅka-talpe |
rādhā-kṛṣṇau vicitra smara samara-kalā-khelatnau vīkṣya vīkṣyā-
nandād vihvalaṁ saṁluṭhad-avani-tale vandyatām āli-vṛndam ||2.39||

preṣṭha-dvandva-prasādābharāṇa-vara-paṭa-srag-navābhīra-bālā

mālālaṅkāra-kastūry-aguru-ghuṣṛṇa-sad-gandha-tāmbūla-vastraiḥ |
vādyaiḥ saṅgīta-nṛtyair anupama-kalayā lālayantīḥ sa-tṛṣṇā
rādhā-kṛṣṇāv akhaṅḍa-svarasa-vilasitau kuṅja-vīthyām upaimi ||2.40||

kāścic candana-gharṣiṇīḥ sa-ghuṣṛṇam kāscit srajo granthatīḥ
kāscit keli-inkiṅja-maṅḍana-parāḥ kāscid vahantīr jalam |
kāscid divya-dukūla-kuṅcana-parāḥ saṅgrhṇatīḥ kāscanā-
laṅkāram navam anna-pāna-vidhiṣu vyagrās ciraṁ kāscana ||2.41||

tāmbūlottama-vītikādi-karaṇe kāscin niviṣṭā navāḥ
kāscin nartana-gīta-vādyā-sukalā sāmāgri-sampādikāḥ |
snānābhyaṅga-vidhau ca kāscana ratāḥ saṁvījanādye sadā
kāscit saṁnidhi-sevanāti-muditāḥ kāscit samastekṣikāḥ ||2.42||

kāscit sva-priya-yugma-ceṣṭita-dṛśaḥ stabdhā sva-kṛtye sthitāḥ
kṣiptvānyāli-pravartitā dayitayoḥ kāscit sukhelā-parāḥ |
itthaṁ vihvala-vihvalāḥ praṇayataḥ śrī-rādhikā-kṛṣṇayor
dāsīr adbhuta-rūpa-kānti-vayasō vṛndāvane 'nvīyatām ||2.43||

ekam citra-śikhaṅḍa-cūḍam aparaṁ śrī-veṇī-śobhādbhutam
vakṣaś candana-citraṁ ekam aparaṁ citraṁ sphurat-kaṅcukam |
ekam ratna-vicitra-pīta-vasanaṁ jaṅghānta-vastropari
bhrājad-ratna-sucitra-śroṇa-vasanenānyac ca saṁśobhitam ||2.44||

itthaṁ divya-vicitra-veśa-madhuraṁ tad gaura-nīlam mithaḥ
premāveśa-hasat-kiśora-mithunaṁ dig-vyāpi citra-cchaṭām |
kāñcī-nūpura-nāda-ratna-muralī-gītena saṁmohayat
śrī-vṛndāvana-cid-ghana-sthira-caraṁ raṅge mahā-śrīmati ||2.45||

anv-ālī-mukha-śabdake maṇimaye mīlṇa-mṛdaṅga-dhvanau
protsāryaiva praviṣṭavaj javanikām utkīrya puṣpāñjalīm |
atyāścarya-sa-nṛtya-hastaka-mahāścaryāṅga-drg-bhaṅgimot-
tuṅgānaṅga-rasotsavam bhajati me prāṇa-dvayaṁ kaḥ kṛtī ||2.46||

ananta-ratimat-priya-cchavi-vilāsa-saṁmohanaṁ
mahā-rasika-nāgarādbhuta-kiśorayos tad dvayam |
vicitra-rati-līlayā nava-nikuṅja-puñjodare
smarāmi viharan mahā-praṇaya-ghūrṇitāṅgam mithaḥ ||2.47||

kadā kanaka-campada-dyuti-vininditendīvara-
varam nava-kiśorayor dvayam agādha-bhāvam mithaḥ |

purah sphuratu manmatha-kṣubhita-mūrti-vṛndāṭavīm
mamādhviasato mahā-sarasa-divya-cakṣur-yujaḥ ||2.48||

premānandojjvala-rasa-maya-jyotir ekārṇavāntas
tadātmyena sphuratu bahudhāścarya-vṛndāvanam me |
kuñje kuñje madhuram madhuram tatra khelat-kisora-
dvandvam gaurāsita-ruci-manas tad-rasāram kriyān me ||2.49||

daviṣṭhe yas tiṣṭhed ati kukṛti-niṣṭhaḥ kuviṣaye
sakti-vṛndāṭavyās tṛṇakam api vandeta sukṛtī |
sa tat-prāṇasyocchṛṅkhala-nikhila-śakteḥ karuṇayā
dhruvam dehasyānte hari-padam alabhyam ca labhate ||2.50||

kuberāṇām koṭir hasati dhana-sampattibhir aho
tiraskuryād varyān api sura-gurūn buddhi-vibhavaḥ |
aśocyaḥ strī-putrādibhir asama īdyo hari-rasāc
chuka-prahlādādyai rati-kṛd iha vṛndāvana-vane ||2.51||

tyaktvā sarvān gr̥ha-dvāra-sakala-guṇālankṛta-strī-sutādīn
sarvatṛtyanta-sammānanam atha mahataḥ sat-kulācāra-dharmān |
mātā-pitror gurūṇām api ca nahi manāg āgrahaḥ komalātmā
yo yāyād eva vṛndāvanam athamakhilaiḥ stūyate dhanya-dhanyaḥ ||2.52||

no śṛṇvan naiva gr̥hṇan sakala-tanu-bhṛtām kvāpi doṣam guṇam vā
vṛndāvana-stha-sattvāny akhila-guru-dhiyā sammānanam daṇḍa-pātaiḥ |
tyaktāśeṣābhimāno niravadhi caramākiñcanaḥ kṛṣṇa-rādhā-
premānandāśru muñcan nivasati sukṛtī ko'pi vṛndāvanāntaḥ ||2.53||

krandanārta-svareṇa kṣitiṣu pariluṭhan sammānanam prāṇa-bandhum
kurvan dante tṛṇānyādadhanukaruṇā-drṣṭaye kāku-koṭiḥ |
tiṣṭhann ekānta-vṛndā-vipina-taru-tale savya-pāṇau kapolaḥ
nyasyāśruṇy eva muñcan nayati dina-niśām ko'pi dhanyo'ty ananyaḥ ||2.54||

muñcan śokāśru-dhārām satatam arucimān grāsa-mātra-grahe'pi
kṣipto baddho hato vā girivad avicalaḥ sarva-saṅgair vimuktaḥ |
naiṣkiñcanyaikakāṣṭhām gata urutarayotkanṭhayā cintayan śrī
rādhā-kṛṣṇāṅghri-pankeruha-dala-suśamām ko'pi vṛndāvane'sti ||2.55||

mālām kaṅṭhe'rpaya sulalita-candanam sarva-gātre
tāmbūlam prāśaya kuru sukham sādhu samvījanena |
vyatyāśleṣāt sukha-śāyiyor lālayann aṅghrim ittham

rādhā-kṛṣṇau paricara rahaḥ kuñja-śayyām upetau ||2.56||

rādhā-kṛṣṇau rahasi latikā-mandire sūpaviṣṭau
ratyāviṣṭau rasa-vaśa-lasad-dṛṣṭi-vāg-aṅga-ceṣṭau |
dṛṣṭvānyādr̥g-vara-vilasitau sādhu yāntīr bahis tās
tābhyām āttāḥ sahasam avanamyāḥ sa-hrī-saukhya-magnāḥ ||2.57||

kiśora-vayasah sphurat-purata-rociṣo mohiniḥ
sucāru-kṛśa-madhyamāḥ pṛthu-nitamba-vakṣoruhāḥ |
suratna-kanakāñcita-sphurita-nāsika-mauktikāḥ
suveṇiḥ paṭa-bhūṣaṇāḥ smarata rādhikā-kinkariḥ ||2.58||

surabhyā dor-vallī-valaya-gaṇa-keyūra-rucirāḥ
kvaṇat-kāñcī-mañjira-karmaṇi sutātaṅka-lalitāḥ |
lasad-veṇī-vakṣoruha-mukula-hārāvali-rucaḥ
samrānanya-snigdhaḥ kanaka-ruci-rādhānghry-anucarīḥ ||2.59||

aho vṛndāraṇye sakala-paśu-pakṣi-druma-latādy-
anantair lāvaṇyair madhura-madhuraiḥ kāñcana-nibhaiḥ |
mahā-premānandonmada-surasā-niṣpanda-subhagaḥ
kiśoraṁ me samṁmohayad ahaḥ sarvasvam uditam ||2.60||

aho śyāmaṁ prema-prasara-vikalaṁ gadgada-girā
saromāñcaṁ sāśraṁ samanunyah-ālīḥ priyatamā |
padaṁ veṇyā vadhvā kṣaṇam ahaḥ sampreṣya dayitam
kvacid vṛndāraṇye jayati mama taj-jīvana-mahaḥ ||2.61||

novodyat-kaiśoraṁ nava-nava-mahā-prema-vikalaṁ
navānaṅga-kṣobhāt-tarala-taralaṁ navya-lalitam |
navīnādr̥ṣṭy-aṅgoktiṣu madhura-bhaṅgīr dadhad aho
maho gaura-śyāmaṁ smarata nava-kuñje tad ubhayam ||2.62||

mitho nyasta-prāṇaṁ katham api na hi snāna-śayanā-
śanādaḥ vicchinnaṁ gurubhir anurāgair nava-navaiḥ |
sadā khelad-vṛndāvāna-nava-nikuñjāvaliṣu tad
bhaje gaura-śyāmaṁ madhura-madhuraṁ dhāma-yugalam ||2.63||

uttuṅgānaṅga-raṅga-vyatikara-rucirābhaṅga-saṅgīta-raṅgai
raṅgais tāruṇya-bhaṅgī-bhara-madhura-camatkāri-rociṣ-taraṅgaiḥ |
atyantānyonyāsākyā nimiṣam amilanād ārti-mūrti bhavantau
tau vṛndāraṇya-vīthyām bhaja bharita-rasau dampatī gaura-nīlau ||2.64||

naśvara-suta-dhana-jāyādiṣu hari-māyāsayeṣu na prayāsam |
kuru puruṣārtha-śiromaṇim ācinu vṛndāvane svayaṁ patitam ||2.65||

vṛndāvane taru-mūle kūle śrīmat-kalinda-nandinyāḥ |
bhaja rati-keli-satṛṣṇau rādhā-kṛṣṇau tad-eka-bhāvena ||2.66||

varam iha vṛndāraṇye suvarākī madana-mohana-dvāri |
api ssaramāi ramā-priya-sakhy api nānyatra no ramāpi syām ||2.67||

pratyaṅgocchalad-adbhuta-nava-kāñcana-candra-candrikā-jaladhiḥ |
nava-kaiśora-camatkāra-rūpā vṛndāvaneśvarī sphuratu ||2.68||

kurvanti sarva-nāśaṁ dhruvam atimāyāmaya-pramadāḥ |
tac-chabda-śūnya-vṛndāraṇya-pradeśe vaset tataś caturaḥ ||2.69||

uttīrya viṣṇu-māyām api vanitāyām aviśvasan prājñāḥ |
tad-bhaya-cakitaḥ satataṁ nivasati vṛndāvane'tinirviṇṇāḥ ||2.70||

para-dāra-vitta-hāriṣu saty apadeśe mahā-prahāriṣu ca |
nahi vṛndāvana-vāsiṣu doṣaṁ paśyanti cid-ghanēṣu dhīrāḥ ||2.71||

vṛndā-kānana kā"nane subhagatā na stauti yas tvām sadā
kiṁ tad-deham apāśya geham amatām yan na tvayi nyasyate |
kiṁ tat pauraṣam aurasam ca tanayaṁ vikrīya na sthīyate
yena tvayatha tattvavit sa khalu ko yas te tṛṇaṁ nāśrayet ||2.72||

vṛndāraṇyam ananya-bhāva-rasikaḥ śrī-rādhikā-nāgare
vaidagdhi-rasa-sāgare nava-navānaṅgaika-khelā kare |
rādhāyāḥ kṣaṇa-kopa-kātaratare tad-bhrū-vilāsāṅkuśāhaha
kṛṣṭātmendriya-sarva-gātra urubhir vighnair acālyāḥ śraye ||2.73||

madana-mohana-vaktra-sudhākare mudita-gopa-vadhū-kumudākare |
sarasa-rādhikayā paricumbite mama mano nava-kuñja-vilambite ||2.74||

nilayanāya nikuñja-kuṭī-gatām vara-sakhī nayanēṅgita-sūcitām |
sumilitām hariṇā smara rādhikām anu ca tām parirambhita-cumbitām ||2.75||

madana-koṭi-manohara-mūrtinānava-latā-bhavanodara-vartinā |
priya-sakhī-miṣa-nandita-rādhikām smara balād ramitām praṇayādhikām ||2.76||

priyatamena nija-priya-kiñkarī-jana-suveśa-dhareṇa padāmbujam |
kim api lālayatā ramitām smarāmy anucarīm kṣipatīm atha rādhikām ||2.77||

ekaikāṅga-cchaṭābhir bharita-daśa-dig-ābhogam atyunmadādhyam
premānandātmakābhir vidruta-kanaka-sūdbhāsvarābhiḥ kiśoram |
tad-dhāma-śyāma-candrorasi rasa-vivaśam keli-śiñjāna-bhūṣam
bhraśyad-vāsas-truṭat-srak sphurati rati-madān nistrapaṁ kuñja-sīmni ||2.78||

kalinda-giri-nandinī-taṭa-kadamba-kuñjodare
dareṇa nilinī-bhramān-madhukarādi vā dhāvataḥ |
sa kṛṣṇa iti kṛṣṇa te śaraṇam āgatāsmīti vāk
priyāsu parirambhaṇād ati mumoda dāmodaraḥ ||2.79||

śrī-vṛndā-vipine mahā-parimala-protphulla-mallī-vane
śrī-rādhā-muralī-dharāvati rasollāsān mithaḥ sparśataḥ |
āśinau kusumaiḥ paraspara-vapur-bhūṣām vicitrām muhuḥ
kurvantau rati-kautukena vigamāl labdhānavasthau bhaje ||2.80||

śyāmānanda-rasaika-sindhu-buḍitām vṛndāvanādhīśvarīm
tat-svānanda-rasāmbudhau niravadhau magnaṁ ca taṁ śyāmalam |
tādṛk prāṇa-parārdha-vallabha-yuga-kṛīḍāvalokonmadā-
nandaikābdhi-rasa-bhramat-tanu-dhiyo dhyāyāmi tās tat-parāḥ ||2.81||

nimiṣe nimiṣe mahādbhutām madanonmādatatām vahan mahāḥ |
dvayam eva nikuñja-maṇḍale nava-gaurāsita-nāgarām bhaje ||2.82||

siñcantau bāla-vallī-drumam atiruciram kutracit pāṭhayantau
śārī-kīrau kvacit kvāpi ca śikhi-mithunaṁ tāṇḍavaṁ śikṣayantau |
paśyantau kvāpy apūrvāgata-sad-anucarī darśitam sat kalaugham
tau śrī-vṛndāvaneśau mama manasi sadā khelatām divaya-līlau ||2.83||

navīna-kalikodgatīm kusuma-hāsa-samśobhinīm
nava-stavaka-maṇḍitām nava-maranda-dhārām latām |
tamāla-taru-saṅgatām samavalokya vṛndāvane
patiṣṇum ativihvalām adhrta kāpi me svāminīm ||2.84||

śuddhānanda-rasaika-vāridhi-mahāvarteṣu nityam bhraman
nityāścarya-vayo-vilāsa-suśamā-mādhuryam unmiḷayat |
atyānanda-madān muhuḥ pulakitām nṛtyat sakhī-maṇḍale
śrī-vṛndāvana-sīmni dhāma yugalam tad gaura-nīlam bhaje ||2.85||

śrī-rādhā-pāda-padma-cchavi-madhuratara-prema-cij-jyotir ekām-
bhoder udbhuta-phena-stavakamaya-tanūḥ sarva-vaidagdhya-pūrṇāḥ |
kaiśora-vyañjitās tad-ghana-rug-apaghana-śrī-camatkāra-bhājo
divyālankāra-vastrā anusarata sakhe rādhikā-kiṅkarīs tāḥ ||2.86||

bhṛṅgī-guñjaritam pikī-kula-kuhū-rāvaṁ naṭat-kelinā
kekās tāṇḍavitāni cātilalitām kādamba-yūnor gatim |
āśleṣaṁ nava-vallarī-kṣiti-ruhām trasyat-kuraṅgeksitam
śrī-vṛndā-vipine'nukurvad anuyāhy ātmaika-bandhu-dvayam ||2.87||

aho patitam uttarottara-vivardhamāna-bhramau
mahārāya-mahojjvala-praṇaya-vāhinī-srotasi |
kiśora-mithunaṁ mitho'vaśa-vicitra-kāmehitam
karoty ahaḥa vismaya-sthagitam eva vṛndāvanam ||2.88||

kva yānaṁ kva sthānaṁ kim āsanaṁ aho kiṁ nu vasaṁ
kim uktaṁ kiṁ bhuktaṁ kim itva ca gṛhītaṁ na kim api |
mithaḥ kāma-krīḍā rasa-vivaśatām ety kalayat
kiśora-dvandvaṁ tat paricarata vṛndāvana-vane ||2.89||

keśān badhnanti bhūṣāṁ vidadhāti vasaṁ vāsayanty āśayanti
vīṇā-vamśyādi-haste nidadhāti naṭanāyādarād vādayante |
veśādy-ardhi ca kartum katham api nitarām ālayaḥ śaknuvanti
śrī-rādhā-kṛṣṇayor unmada-madana-kalotkaṅṭhayoḥ kuñja-vīthyām ||2.90||

vidyotad-bīja-rājātmaka vimāla mahā-jyotir-ānanda-sāndre
śrī-vṛndā-kānane'tyadbhuta-madhura-mahā-bhāva-sarvasva-mūrtyā |
pratyaṅgotsarpi haima-cchavi-rasa-jaladhi-śrī-kiśoryā kayācit
ko'pi śyāmaḥ kiśoro'dbhuta-madhura-rasaikātma-mūrtiś cakāsti ||2.91||

vimāla-kalita-bīja-jyotir ekārṇavāntaḥ
sphurati madhuraṁ etad dhāma vṛndāvanākhyam |
tad adhi niravadhīnām mādhurīṇām dhurīṇāv
anusara rati-lolau dāpatī gaura-nīlau ||2.92||

aṅgād aṅgād anaṅgākulita-pulakitād gaura-rocis-taraṅgāḥ
prottuṅgāḥ procchalantaḥ sakalam api jagan-maṇḍalaṁ plāvayanti |
śrī-rādhāyā vidhāyātmana uru-madhurābhikṣayaivātyadhīnaṁ
śyāmendurīm nitya-vṛndāvana-rati-vihṛtau ye'dbhutāṁs tān smarāmaḥ ||2.93||

vṛndāvana-nava-kuñje rasa-puñje khelad āścaryam |

tad gaura-nīla-mohana-kiśora-mithunam smarākulam smarata ||2.94||

śrī-vṛndāvana-tattvam śrī-rādhā-kṛṣṇayos tattvam |
nija-tattvam ca sadā smara yat prakāṣitam asti gauracandreṇa ||2.95||

kṛṣṇānurāga-sāgara-sāreṣv atyanta-camatkāram |
vindata vṛndā-kānana-kuñja-kuṭī-vṛnda-vandanād eva ||2.96||

bheda-traya-rahitam asti brahma mahānanda-sāndram yat |
tat-saviśeṣa-camatkṛti-tatir iha Vṛndāvane gatā kāṣṭhām ||2.97||

cic-chakti-sindhu-bandhuras advayam ānandam adbhutākāram |
tad-bindu-yuk-cid-ātmakam smara tattvam kuñjarokṣitam sarasam ||2.98||

apārāvāra-kandarpa-nava-keli-rasāmbudhau |
magnam vṛndāvane gaura-śyāma-dhāma-dvayam bhaja ||2.99||

iti dvitīya-śatakam samāptam |

(3)

tr̥tīyam śatakam

svāntarbhāva-virodhinī-vyavahṛtiḥ sarvā śanais tyajyatām
svāntaś-cintita-tattvam eva satatam sarvatra sandhīyatām |
tad-bhāvekṣanataḥ sadā sthira-care'nyādṛk tirobhāvyatām
vṛndāraṇya-vilāsinor niśi divā dāsyotsave sthīyatām ||3.1||

prakṛtya-antam tīrtvā praviśa vitate brahma-mahasi
sphurat paśyānaikāntika-kalita-vaikuṅṭha-bhavanam |
tad-adhyachhānyuccāny anusara sudhāmāny atha mahoj-
jjvale vṛndāraṇye bhrama yadi kim apy atra milati ||3.2||

aṅge'ṅge'naṅga-lilā-jalanidhi-ramito mādhurī-vāridhinām
ekaikam tatra koṭiḥ pratipadam udayaty etad āsvāda-mattaḥ |
śyāmaḥ sa śrī-kiśoraḥ pratinimiṣam aho koṭi-koṭi-vikārān
dhatte kandarpa-darpāt parama-rasa-nidhau kānane rādhikāyāḥ ||3.3||

vande vṛndāvana-gatam aham bhakti-bhārāvanamro
dhanyāgraṇyam kṛmim api na cānyatra samsthān tr̥ṇāya |

manye brahmādika-sura-gaṇān kiṁ bahūktyā mameyaṁ
praudhir gāḍhā na khalu parato bhāti kṛṣṇo'pi pūrṇaḥ ||3.4||

vṛndāraṇye cid-acid-akhila-jyotir-ācchāda-kānti-
svacchānanta-cchavi-rasa-sudhā-sīdhu-nisyandini tvam |
sarvānandāsmṛti-kara-mahā-prema-saukhyair agāḍhai
rādhā-kṛṣṇānavadhi vihratau saṁvasa tyakta-sarvaḥ ||3.5||

sarvāśaryam udeti yatra satataṁ kandarpa-līlā-mayaṁ
gaura-śyāma-mahā-manohara-maho-dvandvaṁ kiśorākṛtiḥ |
yat svāntaḥ prativīthi-kalpita-mṛjā gandhāmbu-sekaṁ kadā
bhrājan-maṅju-nikuṅja-puṅjam acalo vṛndāvanaṁ saṁśraye ||3.6||

nitya-kṛīḍā-maya-tanu tanu-kṣaumam ānīla-pītaṁ
vibhraj-jāmbunada-marakata-jyotir āścarya-nīlam |
nānā-narma-prahasana-mahā-kautukair yatra nandatya
ānandābdhi-dvayam iha ratim vinda vṛndāvanāntaḥ ||3.7||

nitya-vyañjan-madhurāścarya-kaiśora-veśam
nityānyonya-prakāṣa-suśamā-mādhurī-saṁniveśam |
nityodvardhi-pratinava-mithaḥ prema-nityāṅga-saṅgam
nityaṁ vṛndāvana-bhuvī bhaje gaura-nīlam dvidhāma ||3.8||

śrī-gāndharvā-rasika-caraṇa-dvandva-mādhvika-gandhād
andhā nityaṁ mati-madhukarī śrīla-vṛndāvanāntaḥ |
yeśāṁ bhrāmyaty atirasa-bharād vihvalā tāḍṣānām
pādānte me viluṭhatu muhur bhakti-bhāvena mūrdhā ||3.9||

svaccha-projvala-divya-vāsa-kusumādy-āpūrṇaṁ saṁśītala-
cchāyā-bhāji tale nava-kṣitiruhām saṁkrīḍa-suptāsikam |
kuṅje kuṅja udāra-keli-kusumollocāstare pānakādy-
āḍhye yasya tad adbhutaṁ dvaya-mahas tat paśya vṛndāvane ||3.10||

traiguṇyātīta-pūrṇojjala-vimala-mahā-kāma-bijātma-divya-
jyotiḥ-svānanda-sindhau kim api sumadhuraṁ dvīpam āścaryam asti |
tasmin vṛndāvanaṁ tad-rahasi rasa-bharair maṅjulā kuṅja-bāṭī
kācit tatrātibhāvād bhaja surati-nidhī rādhikā-kṛṣṇa-candrau ||3.11||

ḍṛṣtvā ḍṛṣtvā rādhikā-kṛṣṇayos tad divyaṁ rūpaṁ divya-kandarpa-kelim |
śrutvā śrutvā śīta-pīyūṣa-vāṇīm vṛndāraṇye kiṁ rasābdhim vigāhe ||3.12||

brahma-jyotiḥ pūrṇam ānanda-sāndraṁ rādhā-kṛṣṇākāram āścarya-sīma |
śuddha-svādya-prīti-śakter nidhānam vṛndāraṇye yo bhajet so'tidhanyaḥ ||3.13||

navam navam aho dadhad vapur apūrva-kaiśorakam
navam navam aho vahad-bahala-manmathāḍambaram |
navam navam aho duhat-sukha-mahābdhi-mālī-dṛśām
dṛśāham api kim pibāmy abhaya-dhāma-vṛndāvane ||3.14||

prabho madana-mohana tvam aticāru-vṛndātavī-
nikuñja-bhavane mayā dayati karhi seviṣyate |
prasūna-śayanam gataḥ sa-rabhasam mamātmeśvarī-
sahāya uru-manmatha-kṣubhita-mūrtir udyat-smitaḥ ||3.15||

kṣaṇāc charad-upāgamam kṣaṇata eva varṣāgamam
kṣaṇāt surabhi-vaibhavam kṣaṇata eva cānyartumat |
sadā janita-kautukam kim api rādhikā-kṛṣṇayoḥ
smara pratipadollasad rasamayam hi vṛndāvanam ||3.16||

vilasat-kadamba-mūlāmbī samvīta-pīta-cāru-pataḥ |
rādhām vilokya muralīm kvaṇayan vṛndāvane harir jayati ||3.17||

kālindī-pulina-vane mohana-nava-kuñja-mandira-dvāri |
saha rādhayopaviṣtam sarasa-sakhī-juṣtam āśraye kṛṣṇam ||3.18||

tad-anaṅga-keli-raṅgān narma vinirmāya maṇḍita-pratibham |
gaura-śyāma-sunāgara-kiśora-mithunam bhajāmaḥ kuñjeṣu ||3.19||

mitho'naṅga-kriḍā-rasa-jalanidher ūrmi-nivahaiḥ
priya-dvandvetyāndolita-vapuṣi tīvra-smara-made |
na śaktāḥ śrī-vṛndāvana-bhuvi suveśādi-karaṇe
balād apy ānandam kim api rasayantyaḥ prajāhasuḥ ||3.20||

śrī-vṛndāvana-vaibhavam bhava-viriñcādyair manāg apy aho
durjñeyam paramojjvalan-mada-rasodāra-śriyām ākaram |
śrī-rādhā-muralī-manohara-mahāśaryāti-sammohanam
śrī-mūrti-cchavi-kelil-kautuka-bharaiś cāścaryam antaḥ smara ||3.21||

vṛndā-kānana kānanasya paramāśobhā parātaḥ parā-
nanda tvad-guṇa-vṛndam eva madhuram yenāniṣam giyate |
hā vṛndāvana koṭi-jīvanam api tvatto'tituccham yadi
jñātam tarhi kim asti tat tṛṇaka-cchakyeta nopekṣitum ||3.22|| (repeat of 2.28)

śrī-vṛndāvana-maṇḍale yadi śiraḥ śrī-rādhikā-kṛṣṇayoḥ
sat-premaika-rasātmanoḥ pada-tale nyasyābhaye sthīyate |
tarhy āste mama lokato na hi bhayaṁ no dharmato no dura-
ntādhivyādhi-śatāt kim anyad akhilādhīśac ca me no bhayaṁ ||3.23||

śrī-rādhā-muralīdharātimadhura-śrī-pāṇipādāmbuja-
sparśojjṛmbhita-pūrṇa-harṣa-jaladhāv atyanta-magnāntarāḥ |
saubhāgyaṁ ramayāpi mṛgyam atulaṁ samprāptavatyo mahā-
bhāgānāṁ śirasi sthitā vratatayo nandanti vṛndāvane ||3.24||

puṣpāt puṣpa-phalādi-sampad-akhilāścaryaṁ mahā-mādhurī-
pūraṁ dūra-nirasta-duḥkha-duritād udvardhamāna-cchavi |
sāndrānanda-sudhārṇavodita-mahā-dvīpendru-vṛndāvane
vṛndaṁ sundara-śākhināṁ anudinaṁ vande munīndrair nutam ||3.25||

puṣpa-śreṇi-vikāśa-hāsa-yutayā gucchoru-vakṣojayā
saṁśliṣṭāḥ pulakāli-maṇḍita-latā vadhvāpy aho sattamāḥ |
kṛṣṇa-dhyāna-rasān muhuḥ pulakino mādhvīka-dhārā-sravo
nātmānaṁ ca paraṁ ca jānata ime vṛndātavī-śākhinaḥ ||3.26||

yeṣāṁ ādāya divyaṁ kusuma-kīśalayaṁ tau mithaḥ prema-mūrtī
gaura-śyāmau kiśorāvati caturatamau veṇi-cūḍādi kṛtvā |
pauṣpaṁ nirmāya gehaṁ śayanam atha phalaṁ prāśya sīdhūni pītvā
durvāte divya-keliṁ ta uru-taru-varā bhānti vṛndāvanīyāḥ ||3.27||

yat puṣpaṁ ghrātavantaḥ sakṛd api pavanaṁ vā spṛśantaḥ svarūpaṁ
lokaṁ vālokayantaḥ kam api natikṛtaḥ karhicid yad-diśe'pi |
yan-nāmāpy eka-vāraṁ śubham abhidadhataḥ kīkaṭādaḥ ca mṛtvā
prāpsyanty evāñjasā tan munivara mahitaṁ dhāma ye kecid eva ||3.28||

yatraiva prakāṣaṁ kiśora-mithunaṁ tad gaura-nīla-cchavi
śrīśasyāpi vimohanāṁ smara-kalā-raṅgaika-ramyākṛti |
sarvānanda-kadambakopari camatkāraṁ mahā-durlabhaṁ
kaṁcit prema-rasaṁ sravat tad akhilaṁ kṣiptvai hi vṛndāvanam ||3.29||

brahmānanda-mayasya nirmalatamasyāntar mahā-jyotiṣo
jyotir bhāgavataṁ cakāsti kim api svānanda-sārojjvalam |
tasyāpy adbhutam antar antar asamorddhvāścarya-mādhurya-bhūr
vṛndāraṇyam iha dvayaṁ bhaja sakhe tad gaura-nīlaṁ mahaḥ ||3.30||

yad-aṅga-rucibhir mahā-praṇaya-mādhurī-vīcibhir
vicitram avalokayan kanaka-campaka-sphūrtibhiḥ |
vimuhyati pade pade harir apūrva-vṛndāvane
kiśoram idam eva me sphuratu dhāma rādhābhidham ||3.31||

āścaryāścarya-nitya-pravahad-atimahā-mādhurī-sāra-rūpa-
śrī-keli-prema-vaidagdhya-tula-taruṇimārambha-saubhāgya-pūrau |
tau gaura-śyāma-varṇau sahaja-rati-kalālola-lolau kiśorau
śrī-vṛndāraṇya-kuñjāliṣu sulalitaikānta-ratyā smarāmi ||3.32||

asamordhva-mahāścarya-rūpa-lāvaṇya-śevadhī |
sadottaraṅga-prottuṅga-mahānaṅga-rasāmbudhī ||3.33||

mithaḥ premātivaiklavyāt truty-ardhe'py aviyojinau |
sadotpulaka-sarvāṅgau sadā gadgada-bhāṣiṇau ||3.34||

anukṣaṇam sadāviṣṭau na vidantau ca kimcana |
kāryamaṇau sakhī-vṛndair bhojanācchādanādikam ||3.35||

nirmayāda-vivardhiṣṇu-mahānanda-mahonmadau |
gaura-śyāma-kiśorau tau ntiyānyonyāṅga-saṅginau ||3.36||

anaṅgaika-rasodāra śrī-vṛndāvana-dhāmani |
yāpayāntau divā-niśam kevalānaṅga-kelibhiḥ ||3.37||

thutkārayantau bhajatām sarvānanda-rasonnatīḥ |
yo bhajen nityam ekena bhāvena tam aham bhaje ||3.38||

traiguṇyātīta-pūrṇojjvala-vimala-mahā-kāma-rājātma-divyaj-
jyotiḥ svānanda-sindhūtthita-madhuratara-dvīpa-vṛndāvanāntaḥ |
śrī-rādhā-kṛṣṇa-tīvra-praṇaya-rasa-bharodañca-romañca-puñjāḥ
kuñjāliṣv ātmanātha-dvaya-paricaraṇa-vyagra-gopāla-bālāḥ ||3.39||

kāñcī-maṅjīra-keyūrika-valaya-ghaṭā-ratna-tāṭaṅka-ramyāḥ
śrīman-nāsāgra-lolan-maṇi-kanaka-lasan-mauktikāś citra-śātīḥ |
suśroṇīś cāru-madhyā rucira-kuca-taṭīḥ kañcukodbhāsi-hārā
lolad-veṇy-agra-gucchāḥ smara kanaka-rucīr dāsikā rādhikāyāḥ ||3.40||

tribhaṅgīm uttuṅgī-kṛta-rasa-taraṅgair nava-navo-
nmadānaṅge nīlojjvala-ghana-nibhāṅge dadhad aho |
lasad-barhottamsī maṇimaya-vatamsī vraja-kulā-

balā-nīvi-sramsī sphuratu mama vaṁśī-mukha-hariḥ ||3.41||

rādhā-kṛṣṇānaṅga-trṣṇā-mahābdhi-
nirmalyādām vardhayan nityam eva |
sāndrānandāpāra-sarvordhva-pāra-
śrīmad-vṛndā-kānanam pīṇanam naḥ ||3.42||

kekābhir mukharī-kṛtākḥila-diśo nṛtyanty aho kekinas
cūtānām viṭape kuhūr iti muhuḥ kūjanty aho kokilāḥ |
gāyanti pratipuṣpa-valli-madhuram bhṛṅgāṅganāḥ sarvataḥ
pronmīlanti vicitra-divya-kusumāmodās ca vṛndāvane ||3.43||

muktir yāti yato bahir bahir aho sammārjanī-ghātatas
trastās tā vara-siddhayo vidadhate kākvādi yat sevituram |
yan-nāmaiva vidūragāpi vilayam māyāpi yāyād aho
tad vṛndāvanam atyacintya-mahimā dehāntam āśrīyatām ||3.44||

aho vṛndāraṇyam pratipada-vinisyandi-paramon-
mada-premānandāmṛta-jaladhi-lobhākulayati |
rameśa-brahmādīn atha bhagavataḥ pārśada-varā
nato dhīrā nīrāñjalim api nipīyātra vasata ||3.45||

tvayākaṅṭham pītam yadi parama-pīyūṣam api kim
tato yady urvaśyāḥ stana-yugalam āśleṣi kim ataḥ |
yadi brahmānandāmṛtam api samāsvādi kim ato
yatas thūtkṛtyedam vyasṛjad api vṛndāvana-trṇam ||3.46||

na tāpaḥ sādḥūnām akṛtiṣu tathā sādhu-kṛtiṣu
prakampaḥ kālāher api na hi na vā deha-dalane |
praharṣo na brahmādy-adhikavi-bhave nāpi paramā-
mṛta-brahmānande samadhigata-vṛndāvana-bhuvāḥ ||3.47||

alam alam atighorānārtha-kārīndriyāṅgam
atīśaya-paritoṣair duṣkarair dustaraiś ca |
vidadhā iva sa-śoko yena kenāpi deha-
sthitim adhvava vṛndāraṇyam ekānta-ratyā ||3.48||

luṭhan rāsa-sthalyām niravadhi paṭhan kṛṣṇa-caritam
raṭan hā kṛṣṇeti pratipadam aṭamś cāpi paritaḥ |
truṭan nānā-granthiḥ sphuṭad-amala-bhāvo'śru-nivahair
naṭan gāyan vṛndāvanam atimahān paṅkilayati ||3.49||

uddāmaḥ kāma evetara-rasa-lavaka-sparśa-mātrā-sahiṣṇu
nityam vardiṣṇur atyucchālita-rasa-mahāmbhodhi nityam ca yatra |
yat kiñcij jaṅgama-sthāsnu ca parama-mahāścarya-nānā-samṛddhyā
śaśvad-vṛddhyā svayam cānīsam uditam idaṁ bhātu vṛndāvanam me ||3.50||

tathā parama-pāvanam bhuvi cakāsti vṛndāvanam
yathā hari-rase manaḥ svayam anañkuṣe dhāvati |
parantu yadi tad-gata-sthira-careṣu no kāya-vāñ-
manobhir aparādhitā bhavati bādhitā tattva-dhīḥ ||3.51||

magnam śrī-rādhikā-śrī-muralidhara-mahā-prema-sindhau nimagnam
tad gaura-śyāma-gātra-cchavi-maya-jaladhau projjhitāvāra-pāre |
śobhā-mādhurya-pūrṇārṇava-buḍita-maho-mattam etan mamāntaḥ
śrī-vṛndāraṇyam eva sphuratu na kalitam māyayāvidyayā ca ||3.52||

vṛndāvanam anuvindāmy aham api deham śvaśūkarādīnām |
na punaḥ paratra sac-cit-sukha-mayam api durlabham devaiḥ ||3.53||

śrī-vṛndāvana-madhye bahu-duḥkhenāpi yātu janmaitat |
lokottara-sukha-sampattyāpi na cānyatra me nimīṣaḥ ||3.54||

karatala-kalita-kapolo galad-aśru-locanaḥ kṛṣṇa kṛṣṇeti |
vilapan rahasi kadā syām vṛndāraṇye'tyakiñcano dhanyaḥ ||3.55||

mānāpamāna-kotibhir akṣubhitātmā samasta-nirapekṣaḥ |
vṛndāvana-bhuvi rādhā-nāgaram ārādhaye kadā muditaḥ ||3.56||

vṛndāvanaika-śaraṇas tyakta-śruti-loka-vartma-samcaraṇaḥ |
bhāvād dhari-carṇāntara-paricaraṇād vyākulaḥ kadā nu syām ||3.57||

iha na sukham na sukham are kvāpi vṛthā na pata moha-jāle'smin |
anudinaṁ paramānanda-vṛndāvanam hi samāśrayādyaiiva ||3.58||

strī-putra-deha-geha-draviṇādu maiva viśvasīr mūḍha |
kṣaṇam api naiva vicāraya cāraya vṛndāraṇya-mukham caraṇau ||3.59||

rādhā-kṛṣṇa-vilāsa-rañjita-latā-sādmali-padmākara-
śrī-kāṇḍikā-taṭī-paṭira-vipinādy-adrīndra-sat-kandaram |
jīvātur mama nitya-saubhaga-camatkāraika-dhārākaram
nityānañkuṣa-varḍhamāna-paramāścarya-rddhi vṛndāvanam ||3.60||

śarīraṁ śrī-ṽṛndāvana-bhuvi sadā sthāpaya manaḥ
sadā pārśve ṽṛndāvana-rasikayor nyasya bhajane |
vacas-tat-kelinām anavarata-gāne ramaya tat
kathāpiyūśadau śravaṇa-yugalaṁ prīti-vikalam ||3.61||

prasīda śrī-ṽṛndāvana vitanu mām svaika-tṛṇakaṁ
yad-aṅghri-sparśātyutsavam anubhavet tvayy uditayoḥ |
tayor gaura-śyāmādbhuta-rasika-yūnor nava-nava-
smarotkaṅthā-bhājor nibhrta-vana-vīthyām viharatoḥ ||3.62||

na kālindīm indīvara-kamala-kahlāra-kumudā-
dibhir nityotphullair madhupa-kula-jhaṅkāra-madhuraiḥ |
sahāli-śrī-rādhā-muralidhara-keli-praṇayinīm
apaśyan yo ṽṛndāvana-parisare jīvita sa kim ||3.63||

ṽṛndāraṇya-milat-kalinda-tanayām vande'ravindena tām
nānā-ratnamayena nitya-rucirām ānanda-sindhu-srutām |
ramyām cānya-vicitra-divya-kusumair gamyām na samyak trayī-
maulīnām api matta-ṣaṭpada-khaga-śreṇī-sukolāhalām ||3.64||

śrī-ṽṛndāvana-vāhinī taraṇijā svānanda-sandoha-vāḥ-
pūrā ratna-ghaṭā-maya-dvaya-taṭā sāmottaraṅga-dhvaniḥ |
āvartāyita-mṛg-gaṇaṁ vidadhatī haṁsaiś ca kāraṇḍavair
dātyūhair atha sārasādibhir api dhyeyā hareḥ preyaśi ||3.65||

jala-kṛīḍā-kāle kanaka-kamaliny-eka-vipine
nilīnā śrī-rādhā yad-adhi kamalaṁ cumbati harau |
sva-vaktrābja-bhrāntyā hasitam atha nālaṁ sthagayitum
hasitvā kāntenādhriyata hasitālī-parikarā ||3.66||

vidūraṁ sindūraṁ gatam api vilepāñjanam abhūt
srajo'trutyan muktāvalir api dṛśor dvandvam aruṇam |
vihāraiḥ kālindyāmbhasi yad api ṽṛndāvana-vane
tathāpy āsīd rādhā hari-vapuṣi kāpy eka-suśamā ||3.67||

siñcann uccaiḥ svayam śrī-vraja-nṛpati-suto vallabhā-sva-priyālī-
ṽṛndaiḥ sambhūya tat-secana-bharasam ahaṁ manyamānaḥ sa magnaḥ |
sphīta-śroṇy-ūru-jaṅghā-caraṇa-yuga-parāmarśa-labdhāti-harṣaḥ
kālindyām indu-koṭi-cchavi-bahu-hasito dūra unmajjya reje ||3.68||

rādhā-kṛṣṇāv atirati-rasautkyena magnau sahaiva
kālindyāprākṛta-nija-jale deśa āstīrṇa-padme |
dīrgham kālam surata-samarāveśatas tau yad āstām
cakruḥ prāṇa-dvaya-vicayanam kātarās tarhi sakhyaḥ ||3.69||

mithaḥ kamala-kairavādy-udita-hāsam aṅge kṣipan
mukhena dṛśi mudraṇāyujī kṛtāmbu-gaṇḍūśakam |
samukṣya jitakāśi tat kvacana magnam utthāpayad
dvayam taraṇijāmbhasi sphurati gaura-nīlam mahāḥ ||3.70||

haimādy-ambuja-korakādi-salilam pīyūṣa-sāraikṣava-
drākṣā-kṣīra-rasādimat-taṭa-yugam nānā-maṇīr nirmitam |
kheld-divya-suratna-mīna-nikarāsphālena citrāyitam
nānā-ratna-vicitra-tīrtha-vilasat-sopānam atyadbhutam ||3.71||

nānāścarya-supuṣpita-druma-latā-kuñjair mahā-maṇjulam
karpūrojvala-bālukaṁ ca pulinam vistāra-sat-saurabham |
tīre tīre itas tataḥ sa-cakitonmīlan-mṛgī-yūthakaṁ
divyāneka-kadamba-campaka-vanāmodaḥ prasṛpto'bhitāḥ ||3.72||

atyuccaiḥ prasarat parāga-pāṭalam proḍḍīyamāna-dvijam
vātonmādam itas tato'timadhurodārāntarīyojjvalam |
yasyā gādham agādham antarudayat kuñjāmbu sā rādhikā-
kṛṣṇānanda-vivardhinī bahu-sukham kṛṣṇā prapuṣṇātu vaḥ ||3.73||

kūjadbhiḥ kalahaṁsa-sārāsa-kulaiḥ kāraṇḍavair maṇḍitam
samprīṇan nava-puṇḍarīka-nikarāmodena diṅ-maṇḍalam |
kahlārotpala-paṅkajādika-vane bhṛṅgībhir aṅgīkṛtam
gītam matta-madhuvrataiḥ saha manāk karṇe jagan-mohanam ||3.74||

śrīmad-vṛndāvane'smin kati kati nu saraḥ-sindhu-vāpī-taḍāgā
rādhā-kṛṣṇāṅga-rāgāñcita-madhura-jalā divya-divyā na santi |
āścaryāḥ keli-sārāḥ kati kati na maṇi-svarṇa-bhūbhṛt-kiśorāḥ
projjṛmbhante na bhāsaḥ kṣitiṣu kati mahāmoda-medasvinīṣu ||3.75||

premāndham paśu-pakṣi-bhūruha-latā-kuñjādri-sat-kandarā-
vāpī-kūpa-taḍāga-sindhu-sarasī-ratna-sthalī-vedibhiḥ |
kālindyāḥ pulinena tat-stha-sakalenāśeṣa-vṛndāvanam
rādhā-mādhava-rūpa-mohitam aham dhyāyāmi sac-cid-ghanam ||3.76||

abhyāgam vasanāntarāṇyabhiṣavam kiñcic ca tīrtha-kriyām

sañbhuktim vara-gandha-mālya-vilasat-tāmbūla-parṇa-graham |
sañgītānubhavañ sahaiva śayanam śyāmena sañvāhanam
śrī-sakhyā padayoḥ smara vraja-vadhūttamsasya vṛndāvane ||3.77||

mohinyām api nāsti me'dbhuta-matiḥ kā pārvatī korvaśī
kā vānyā vara-varṇinī rati-yutā yac ceṭikāṅga-cchaṭām |
ekām apy anuāśyator ḥṛdi mahā-sañmohana-śyāmala-
svāntātyanta-vimohinī sphuratu me vṛndāvanādhīsvarī ||3.78||

śrī-rādhā-caraṇa-cchaṭāmbudhi-ghanam tad-bhakti-bhāvadaya-
romāñcam tata eva śikṣitam abhivyañjat susaṅgītakam |
citram tat-priya-tat-prasāda-vasanālañkāra-hāra-srajam
śrī-vṛndā-vipine kadā nv anubhavāmy ātmeṣṭa-tattvam varam ||3.79||

snigdha-svarṇa-sugaurasundara-vapur lāvaṇya-vanyākṛtā-
dvaitam nūtana-yauvana-pratipadāścaryāṅga-bhaṅgī-śatam |
śyāmenu-prathamānurāga-vahalormibhir mahāndolitam
śrī-vṛndāvana-kuñja-vīthiṣu kadā divyam tad ikṣe mahaḥ ||3.80||

ekam vikṣya jihreti yasya kavari manyan mukham mohanam
kimcid vakṣasijau dṛṣau kim api yad-dāntāgharam kimcana |
kimcid yad-dyuti-mañjarī itī mahāścaryam nikuñjodare
śyāmorah-sthala-bhūṣaṇam sphuratu me tad dhema-gauram mahaḥ ||3.81||

vyañjat-kaiśoram aṅgam kanaka-ruci-navānaṅga-bhaṅgī-taraṅgam
nityāścaryaika-śobhā-prasara-mati-mahā-prema-vaivaśya-mugdham |
divya-srag-vastra-bhūṣādy ahaha subhaga yat sviya-lakṣmyā dadhat tac
citrībhūtālī-vṛndam milatu nija-ghanam dhāma vṛndāvanāntaḥ ||3.82||

nava-rasika-kīśore nūtana-prema-pūre
nava-rasa-maya-vṛndāraṇya-vīthi-vihāre |
nava-nava-puru-śobhā-mādhurīṇām dhurīṇe
kanaka-marakatābhe jyotiṣī me ḥṛdi stām ||3.83||

bahu-viracita-veśasyoru-deśe niveśya
sphuṭa-pulakam ajasram cumbataḥ śliṣyataś ca |
nanu katham api talpe nyastato'ṅgam priyāyāḥ
paricara caraṇābjam rādhikā-nāgarasya ||3.84||

vratati-bhavana-madhye gandha-tāmbūla-mālair
atimṛdula-vilepaiḥ sādhu-saṅvījanena |

tad-atimadana-mugdham dhāma-yugmam kiśoram
paricara hr̥di gaura-śyāmalam dāśya-lāśyaḥ ||3.85||

kaiśorādbhuta-rūpa-bhaṅgi-madhurair aṅgair anaṅgātmakam
kurvad viśvam ati-pramugdha-muralī-vaktreṇa nityādbhutam |
siñcat komala-kāñcana-drava-rucām vicibhir āśā daśa
premotkaṅṭhya-bhareṇa tad bhaja manaḥ śrī-dhāma-vṛndāvanam ||3.86||

ayaṁ bṛhad-adhīśvaro na gaṇitāvatāro'py asau
śrito yadu-purīm ayaṁ madhupurīm ca divyākṛtiḥ |
vraje ca madhupurī-vana-vare na go-gopikā-
suhṛdbhir aharan mano mama tu rādhikā-kuñjagaḥ ||3.87||

kāmātma-jyotir ekam suvimala-vimalam projjala-projvalam yan
mādhuryāpāra-sindhora api madhuratarām mādakam mādakānam |
pārāvārātisūnyam sakala-sukha-camatkāra-vismārakam tan
madhye vṛndāvanam tad vratati-gr̥ha-gatau paśya mugdhau kiśorau ||3.88||

madhura-madhura-pūrṇa-prema-pīyūṣa-sindhora
dhanam idam atiramyam bhāti vṛndāvanākhyam |
tad adhi lalita-gaura-śyāma-dhāma smarāmaḥ
smara-vivaśa-kiśora-dvandvam ānanda-kandam ||3.89||

ātmeśvarī-parama-gūḍhatareṅgita-jñam
tat tat priya-praṇaya-laulya-bhara-svabhāvam |
svātmeka-pakṣa-vacanācaraṇa-pravīṇam
vṛndāvane smara nijam smara-khela-tattvam ||3.90||

utphulla-druma-valli-mañjulatarām śiñjat ṣaḍ-aṅghrim jvalan
nānā-ratna-maya-sthalī tati-lasac-chrī-puñja-kuñjāvali |
nṛtyan-matta-mayūra-vṛndam abhitaḥ pakṣīndra-kolāhalam
rādhā-kṛṣṇa-vihāra-kautika-mayam dhyāyāmi vṛndāvanam ||3.91||

tat kālindī-vipula-pulinam sā ca vṛndāvana-śrīḥ
sā succhāyā-niviḍa-nivaḍā śrī-kadamba-drumāṇām |
sā vaidagdhī-maya-nava-vayaḥ śrī-sakhī-maṇḍali te
gaura-śyāme rasika-mahasī kasya no mohanāya ||3.92||

pratyaṅgam divya-vāśaḥ prasarati madhurās cāti nirbhānti bhāśaḥ
preṇo nānā-vikārāḥ pratipadam adhiko mādhurīṇām pravāhaḥ |
saundaryāmbhodhi-bhūmā niravadhir ati-vardhīṣṇu-kandarpa-laulyam

vṛndāraṇyeśayor ye hṛdi dadhati padam tām namo bhūri-bhāgām ||3.93||

gaura-śyāma-sunāgara-divya-kiśora-dvayaṁ sadā yatra |
nava-nava-keli-vilāsair viharati vṛndāvanam tad eva bhaja ||3.94||

vṛndāvanam iva vṛndā-vanam atimadhuram tad eva vande'ham |
rādhā-kṛṣṇāv iva tau rādhā-kṛṣṇau sadā ratau yatra ||3.95||

jyotiḥ kiñcana jājvalīti paramam māyā-guṇebhyaḥ param
sāndrānandam ananta-pāram amalam vidyā-rahasyam mahat |
ādyā-prema-rasātmikām ca sucamatkārām mahā-mādhurī-
dhārām bibhrad udeti dhāma parama-bhrājiṣṇu vṛndāvanam ||3.96||

tatrāścarya-phala-prasūna-bhariter āścarya-khelat-khaga-
vrātānām parito mahā-kala-kalaiḥ karṇāmṛtaughaupamaiḥ |
mādhvī-matta-madhu-vratāvali-kala-dhvānair manohāribhir
divyāneka-latā-mahīruha-gaṇaiḥ kṛṣṇa-priyair maṇḍite ||3.97||

śrī-kṛṣṇa-priya-divya-gandha-tulasī-bhedair anantais tathā
santānair hari-candanair aganitaiḥ kālpa-drumāṇām vanaiḥ |
divyāneka-supārijāta-vipinair mandāra-vṛndair api
bhrājiṣṇau hari-vallabhais ca bahuśo nīpaiḥ kadambair vṛte ||3.98||

tat-tat-kāñcana-haira-mārakata-sad-vaidūrya-varya-sthalī-
raṅge matta-śikhaṇḍi-maṇḍala-mahānanda-sphurat-tāṇḍave |
nānā-citra-mṛgī-gaṇaiḥ sacakitā lokena ceto-haraiḥ
śobhām bibhrati sarvataḥ prasmarānanta-cchaṭā-saurabhe ||3.99||

kahlārotpala-puṇḍarīka-kumudādyāścarya-puṣpa-śriyā
mādyac-citra-vihaṅga-yūtha-racitātyānanda-kolāhalaiḥ |
divyāneka-sarit-sarobhiḥ rasa-kṛc-chrī-rādhikā-kṛṣṇayor
āścaryaiḥ kala-kelibhiḥ sumadhure tat-prema-sārātmabhiḥ ||3.100||

jāti-kānana-yūthikā-vana-nava-protphulla-mallī-vanair
vāsantī-nava-ketaki-vana-nava-śrī-mālatī-kānanaiḥ |
yāvantī-vana-jhiṅtikā-nava-lasac-chephālikā-kānanair
unmīlan-nava-mālikā-nava-vanaiḥ susvarṇa-yūthī-vanaiḥ ||3.101||

punnāgaiḥ karavīrakair maru-bakaiḥ sat-karṇikāir lasat-
kubjaiḥ kunda-vanair aśoka-bakulair bhū-campakais campakaiḥ |
amlānaiḥ sthala-pañkajair damanakair divyaiḥ śirīṣa-drumaiḥ

sarvartu-pravikāśibhir nava-navāmodair manohāriṇi ||3.102||

kahlārotpala-padma-kairava-mukhāsankhya-prasūnaiḥ sphuṭair
haṁsaiḥ sārasa-cakravāka-mithunaiḥ kāraṇḍa-vādyaiḥ khagaiḥ |
atyānanda-madoru-khelana-kala-dhvānair mahā-ramyayā
bhṛṅgī-yūtha-śatair bhramadbhir abhito guñjadbhir āmañjule ||3.103||

āścaryair hari-rādhikā-vihariṇaiḥ kandarpa-darpoddhuraiḥ
śuddha-śyāma-rasa-pravāha-laharī-visphurjad-āvartayā |
pīyūśādik-mādhurī-bhara-dhurīṇā-svādyā-śītāmbhasā
kālındyā vara-ratna-baddha-taṭayā kroḍī-kṛte divyayā ||3.104||

āścaryair maṇi-parvatāir atimahā-śobhāḍhya-sat-kandaraiś
cij-jyotsnāmṛta-nirjharaiḥ kanaka-ratnāmbhaḥ saric-chobhitaiḥ |
prayagrādbhuta-valli-maṇḍapa-varair āścarya-ratna-drumair
nānā-ratna-maya-sphurat-khaga-mrgair anyādbhutaiḥ śobhite ||3.105||

unmīlat-tad-upatyakodita-raho vallī-gr̥hair bhūṣite
bhrājan-mohana-puṣ puṣa-bāṭika ūru-śrīmat-sthalī-citrite |
pronmīlad-rasa-puñja-rañjita-mahā-kuñjāvalī-mañjule
śrī-śyāmena sahāli-tad-dayitayā kṛpte ca divye vane ||3.106||

nānā-divya-vicitra-varṇa-tanubhir divyāṅgarāga-sragā-
kalpair divya-kiśora-mohana-vayaḥ-śobhā-camatkāribhiḥ |
divyāneka-kalāti-kauśala-kṛtānandair nija-preyasoh
premāndhaiḥ parimaṇḍite'tilalite rādhā-sakhī-maṇḍalaiḥ ||3.107||

cāru-śroṇi-bharair valī-traya-valat-kṣāmodarair mohanā-
kāra-śrī-stana-yugma-kañcuka-lasan-muktāvalī-maṇḍitaiḥ |
tāṭaṅka-dyuti-dīpta-gaṇḍa-mukuraiḥ śrī-nāsikāgra-sphurad-
ratna-svarṇa-nibaddha-mauktika-varaiḥ kāntyā jagan-mohanaiḥ ||3.108||

preṣṭha-dvandva-mahā-prasāda-vasanāklapa-srag-ādy-ujjvalais
tapta-svarṇa-sugaura-mohana-tanu-jyotir jagat-pūrakaiḥ |
rādhā-kṛṣṇa-padāravinda-prama-premaika-jīvātubhis
tat-tad-divya-nijādhikāra-kalayā prāṇa-dvaya-prīṇanaiḥ ||3.109||

iti tṛtīya-śatakaṁ samāptam |